

Projekt daňové optimalizace pro fyzické osoby v ČR

Bc. Jana Hájková

Diplomová práce
2007

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav managementu
akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jana HÁJKOVÁ**
Studijní program: **N 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a marketing**
Téma práce: **Projekt daňové optimalizace pro fyzické osoby v ČR**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě dostupné literatury zpracujte teoretické poznatky z oblasti Zákona o dani z příjmu, Zákona o účetnictví, Zákona o Veřejném zdravotním pojištění a Zákona o Sociálním zabezpečení.

II. Praktická část

- S využitím teoretických poznatků analyzujte možnosti zdanění příjmů fyzických osob a porovnejte je se zdaněním právnických osob.
- Na základě analýzy zpracujte projekt optimálního zdanění a zhodnoťte přínosy navrhovaného projektu.

Závěr

Rozsah práce: **70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- 1) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (v aktualizovaných zněních platných v roce 2006)
- 2) Zákon č. 353/2001 Sb., o účetnictví
- 3) Zákon č. 100/1998 Sb. o Sociálním zabezpečení (v aktualizovaných zněních platných v roce 2006)
- 4) Zákon č. 48/1997 Sb. o Veřejném zdravotním pojištění (v aktualizovaných zněních platných v roce 2006)

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jitka Brychtová**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: **9. března 2007**
Termín odevzdání diplomové práce: **4. května 2007**

Ve Zlíně dne 9. března 2007

doc. PhDr. Václav Nováček, CSc.
děkan

Ing. Pavla Staňková, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Úvodní část diplomové práce shrnuje teoretická východiska týkající se daňové problematiky a popisuje daňový systém České republiky. Dále je vypracovaná analýza třech podnikatelů. Součástí analytické části je výpočet daňového zatížení podnikatelů bez daňové optimalizace. Projektová část obsahuje optimalizační řešení daňové povinnosti podnikatelů popsaných v analytické části. Následné výpočty a srovnání dokazují, že pomocí variant daňové optimalizace dochází nejen ke snížení celkové sumy odvodů do státního rozpočtu, ale také zväšení čistého příjmu podnikatele. Přínosy práce jsou zhodnoceny v závěru

Klíčová slova: optimalizace, daň, daňové zatížení, daňový systém

ABSTRACT

The first part of this work includes the theoretical sources of the tax problems and describes the tax system in the Czech Republic. Further on there is an analysis of three business organisations. Part of the analysis is the calculation of the tax charges of the business subjects without a tax optimization. The „project part“ includes the optimization of the tax duty of the business subjects (described in the „analysis part“). The following calculations and comparisons prove, that thanks to the tax optimization is the sum of the total tax duty lower and the net earnings of the business subject are higher. The benefits of this work are evaluated in the final part.

The key words: optimization, tax, tax duty, tax system

Ráda bych tímto poděkovala Ing. Jitce Brychtové za odborné vedení při zpracování diplomové práce. Mé velké díky patří mým blízkým za jejich pochopení a podporu po celou dobu mého studia.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY	10
1.1 MAKROEKONOMICKÉ DŮSLEDKY ZDANĚNÍ	12
1.2 OPTIMÁLNÍ ZDANĚNÍ	13
1.2.1 Optimalizace daňové povinnosti	14
2 DAŇ Z PŘÍJMU FYZICKÝCH OSOB	15
2.1 POPLATNÍCI DANĚ Z PŘÍJMU FYZICKÝCH OSOB	15
2.2 PŘEDMĚT DANĚ	15
2.2.1 Příjmy ze závislé činnosti § 6.....	15
2.2.2 Příjmy z podnikání §7	16
2.2.3 Příjmy z kapitálového majetku §8.....	16
2.2.4 Příjmy z pronájmu §9.....	16
2.2.5 Ostatní příjmy §10.....	17
2.3 ZÁKLAD DANĚ.....	17
2.4 SAZBA DANĚ	19
2.5 VÝPOČET DANĚ Z PŘÍJMŮ	20
2.6 VÝPOČET MZDY.....	24
2.7 SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ.....	25
2.8 ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	27
3 DAŇ Z PŘÍJMU PRÁVNICKÝCH OSOB	29
4 SHRUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
5 ANALYTICKÁ ČÁST	33
5.1 PODNIKATEL VYVÍJEJÍCÍ PODNIKATELSKOU ČINNOST VE VLASTNÍ NEMOVITOSTI	33
5.2 PODNIKATEL VYVÍJEJÍCÍ PODNIKATELSKOU ČINNOST ZA SPOLUPRÁCE DRUHÉHO Z MANŽELŮ	39
5.3 ZAMĚSTNANCI.....	43
6 PROJEKTOVÁ ČÁST	46
6.1 DAŇOVÁ OPTIMALIZACE PODNIKATELE, KTERÝ VYVÍJÍ SVOU PODNIKATELSKOU ČINNOST VE VLASTNÍ NEMOVITOSTI.....	46
6.2 DAŇOVÁ OPTIMALIZACE PODNIKATELE, KTERÝ K PODNIKATELSKÉ ČINNOSTI VYUŽÍVÁ SPOLUPRÁCE DRUHÉHO Z MANŽELŮ	58
6.3 DAŇOVÁ OPTIMALIZACE ZAMĚSTNANCŮ.....	65
ZÁVĚR	72

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	73
SEZNAM OBRÁZKŮ	74
SEZNAM TABULEK.....	75
SEZNAM PŘÍLOH.....	77

ÚVOD

Daně provází lidstvo už od samého počátku. Zmínku o nich lze nalézt i ve Starém a Novém zákoně.

Daně jsou povinné, nenávratné, zákonem stanovené platby do státního nebo místního rozpočtu vybírané orgány státní moci nebo jinými veřejnými orgány od fyzických nebo právnických osob. Užívají se k úhradě nákladů, jež jsou spojeny s plněním funkcí státu nebo místních státních orgánů, institucí. Jsou instrumentem znovu rozdělování národního produktu, mají sociálně ekonomický charakter. Daně jsou základem státního hospodaření, základním finančním zdrojem místní správy, hodnotovým nástrojem nepřímého řízení.

Od roku 1993 u nás došlo ke změně daňového systému při kombinaci daní důchodového typu, daní majetkových a daní nepřímých.

Neochota jedince dobrovolně odvádět část svého majetku do společného rozpočtu je projevem zdravého rozumu, který je ekonomickými teoriemi nazýván racionálním chováním.

Smyslem daní je financování veřejných výdajů. Prostřednictvím státního rozpočtu se část vybraných daní přerozděluje na důchody a to tím způsobem, aby všem občanům byla zajištěna práva daná Listinou základních práv a svobod. Občané mají právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci. Každý, kdo je v takové nouzi, má právo žádat pomoc, která mu zajistí nezbytné životní podmínky.

Tato myšlenka je sice úctyhodná, ale v praktickém životě až tak nefunguje. Řekla bych, že občané České republiky postrádají jistotu, že se jim takové pomoci v nouzi za několik let dostane. Proto by si asi většina občanů spořila na důchod dle svého uvážení, např. prostřednictvím nějaké komerční pojišťovny, ale tento způsob legislativa České republiky neumožňuje. Lépe řečeno umožňuje, ale jedná se o finanční prostředky, které občan musí vynaložit navíc, mimo částky povinné a zákonem stanovené. Z tohoto důvodu existuje velká nevole poplatníků přispívat povinně do tohoto systému, a tak se snaží o snížení těchto odvodů. V legislativním rámci je možné daňovou povinnost optimalizovat. Je k tomu zapotřebí proniknout do daňového systému České republiky a identifikovat situaci poplatníka včetně jeho daňových povinností. Na základě těchto zjištění je pak možné daňové povinnosti poplatníka zoptimalizovat, a to jak v aktuálním okamžiku, tak v dlouhodobém časovém horizontu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY

Daňový systém České republiky definujeme jako souhrn všech daní, které se na území daného státu vybírají. Nepoužívá se jedna velká daň k naplnění veřejných rozpočtů, ale několik menších daní, protože každá z nich má své kladné a záporné stránky.

Daňový systém by měl vytvářet prostředí k využívání fiskální politiky, který je nástrojem makroekonomické regulace. Kvalitní daňový systém se vyznačuje svou jednoznačností a jednoduchostí.

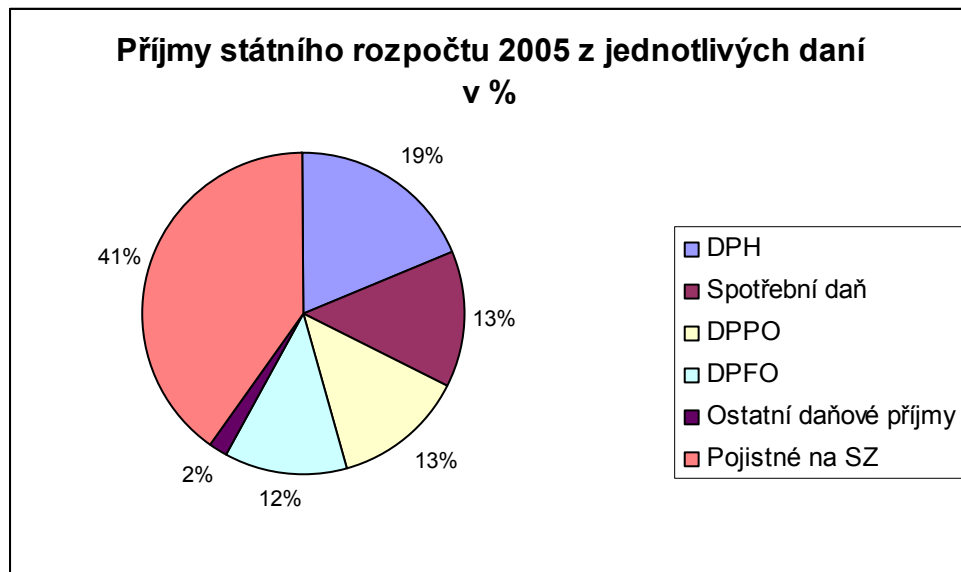
Daňový systém zajišťuje příjmy do veřejných rozpočtů v ČR. Příjmy z jednotlivých daní se na příjmech českého státního rozpočtu podílejí velkou měrou. Přesný stav vykresluje následující obrázek (Obr. 1), z něhož je patrné, že nejvyšší výnos přináší pojistné sociálního zabezpečení. Následuje Daň z přidané hodnoty, spotřební daň, pak Daň z příjmů právnických osob a Daň z příjmů fyzických osob. Daň z příjmu fyzických osob jde ruku v ruce se sociálním zabezpečením a se zdravotním pojištěním. Proto jako celek tvoří hlavní příjem státního rozpočtu.

Z předpokladu pro rok 2006 je patrné, že vláda očekává pokles příjmu plynoucího z vybrané daně z příjmu fyzických a právnických osob, naopak ale předpokládá, že příjmy získané z odvodů DPH a spotřební daně vzrostou.

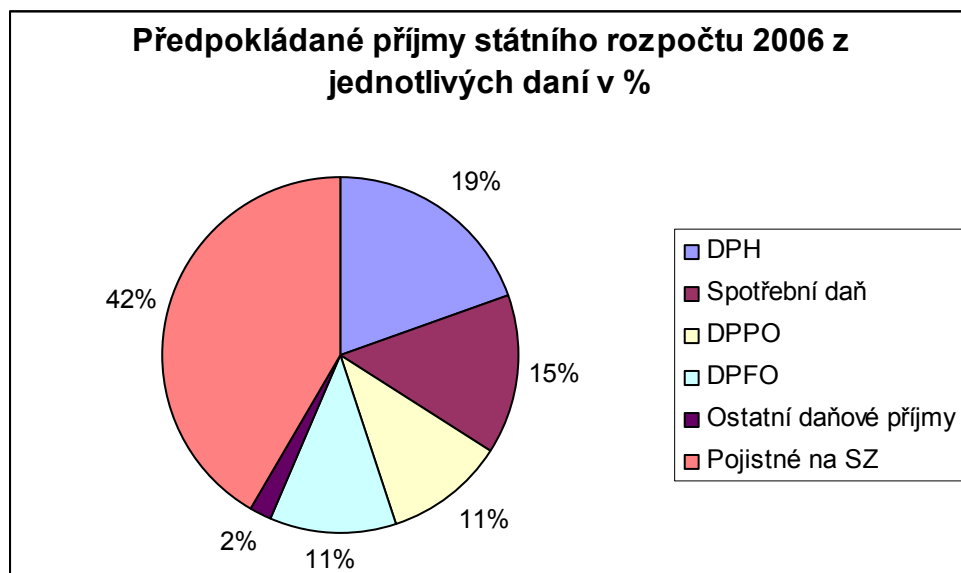
Tyto výsledky lze porovnat i z následujících obrázků. (Obr. 2) znázorňuje skutečnost vybraných finančních prostředků na daních v roce 2005 v % a (Obr. 3) ukazuje předpoklad pro rok 2006 v %.

Daň	2005	2006 -
DPH	146,82	156,7
Spotřební daň	103,63	118,9
DPPO	100,27	88
DPFO	94,77	92,3
Ostatní daňové příjmy	14,94	17,35
Pojistné na SZ	311,18	336,32

Obr. 1. Příjmy státního rozpočtu 2005 a 2006 z jednotlivých daní v mld. Kč

Obr. 2. Příjmy státního rozpočtu 2005 z jednotlivých daní v %

Obr. 3. Předpokládané příjmy státního rozpočtu 2006 z jednotlivých daní v %

Zajímavým údajem, který také charakterizuje daňový systém v České republice je takzvaná složená daňová kvóta neboli podíl daní a pojistného na HDP. Tento ukazatel dokládá, kolik procent z každé koruny, kterou Češi utratí, tvoří příjem státního rozpočtu. V roce 2006 to bylo 37,9% - vývoj je znázorněn obrázkem (Obr. 4) a obsahuje také predikci Ministerstva financí pro následující roky.

daňová kvóta složená	daňová kvóta (daně/HDP v pct)	(daně a pojistné/HDP v pct)
2000	20,2	35,9
2001	20,0	36,1
2002	20,6	36,9
2003	21,0	37,3
2004	20,5	36,8
2005	22,3	38,7
2006	21,5	37,9
2007	20,7	36,9
2008	20,4	36,4

Obr. 4. Vývoj složené daňové kvóty

1.1 Makroekonomické důsledky zdanění

Největším problémem moderních ekonomik jsou nezaměstnanost a inflace. Vláda se snaží je korigovat pomocí fiskální politiky. K tomu vláda využívá automatických a řízených stabilizátorů. Automatickým stabilizátorem ekonomiky je například progresivní zdanění příjmů fyzických osob. V období konjunktury se poplatníci díky zvýšeným příjmům dostávají do vyšších daňových sazeb, takže podíl zdaněných důchodů se zvyšuje. Díky tomu poptávka soukromého sektoru neroste úměrně růstu národního důchodu, ale méně. V období recese dochází k opačnému procesu. V období inflačního růstu znamená daňová progresse naopak nárůst daňových příjmů, a tím snížení růstu osobních důchodů, s utlumením spotřebitelské poptávky. Následkem je snížení agregátní poptávky, což omezí tempo růstu inflace. Automatické stabilizátory se mohou projevit ve funkci fiskální brzdy. Pokud by totiž nominální příjmy stále rostly, pak by progresivní daňový systém představoval stále rostoucí procento národního důchodu, a to i v případě, kdy je růst nominálního příjmu způsoben inflací.

[1]

Jako automatické stabilizátory působí též pojištění v nezaměstnanosti a vůbec všechny veřejné příjmy a výdaje, které znamenají větší podíl na produktu v období konjunktury než v období krize.

Stabilizační účinky jednotlivých daní závisí především na tom, zda daň ovlivňuje poptávku přímo či nepřímo. Sílu tohoto účinku je možné popsat pomocí daňového multiplikátoru, který je odvozen z keynesiánské rovnice národního důchodu, ve tvaru

$$\frac{1}{1-c(1-t)} \quad (1)$$

c = mezní sklon ke spotřebě, t = míra zdanění

a ukazuje vztah mezi změnou ve zdanění a následnými změnami v národním důchodu. Vyjadřuje o kolik vzroste agregátní poptávka nebo důchod, změní-li se daňové zatížení o jednotku.

1.2 Optimální zdanění

Optimalizace daňového systému znamená kompromis mezi jednotlivými daňovými zásadami a požadavky. Kompromis je nutný zejména mezi efektivností zdůrazňovanou ekonomy a spravedlností, bez níž mohou nastat ve společnosti sociální komplikace. Daňová struktura má zajistit, aby při určité úrovni příjmů a daných distribučních podmínkách, byly též zajištěny minimální ztráty.

Daň z příjmu fyzických osob má zajišťovat vysokou spravedlnost díky své progresivitě. Progresivita však vyžaduje tím vyšší marginální mzdu, čím vyšší je důchod. U nejvyšších důchodů tak vzniká velký substituční efekt s negativním dopadem na efektivnost.

[2]

Výše daňových sazeb má vliv na nabídkové podněty a na rozsah šedé ekonomiky, což se nutně promítá i do příjmů státního rozpočtu. Zvýšení daňových sazeb vyvolá dva protichůdné efekty působící na vývoj daňových příjmů. Tuto situaci graficky zachycuje nejpopulárnější teoretická koncepce ekonomie strany nabídky tzv. Lafferova křivka.

Vývoj křivky vyjadřuje jednoduchou závislost vývoje daňových příjmů v závislosti na změnách daňových sazeb. S růstem daňových sazeb příjmy do státního rozpočtu zpočátku rostou. Vrcholem křivky je tzv. Lafferův bod při daňové sazbě A, kdy je daňový příjem

maximalizován. Vyšší daňové sazby pak znamenají pokles příjmů v důsledku nízkých nabídkových podnětů a v důsledku přesunu některých hospodářských činností do šedé ekonomiky.

1.2.1 Optimalizace daňové povinnosti

V praxi se pojem daňová optimalizace často spojuje s obcházením platných daňových zákonů s cílem minimalizovat svou daňovou povinnost. Takovému obcházení říkáme daňový únik. Na rozdíl od daňové optimalizace se jedná o nelegální činnosti vedoucí k daňové minimalizaci. O daňové optimalizaci se nejčastěji hovoří v souvislosti s daní z příjmů, ale týká se samozřejmě i ostatních daní.

2 DAŇ Z PŘÍJMU FYZICKÝCH OSOB

Daň z příjmů fyzických osob nahradila předchozí daně placené obyvatelstvem z příjmů, a to daň ze mzdy, daň z příjmů, daň z literární a umělecké činnosti a daň z příjmů obyvatelstva [2]

2.1 Poplatníci daně z příjmu fyzických osob

Poplatníky daně z příjmu fyzických osob jsou osoby, které mají bydliště na území České republiky, nebo se zde obvykle zdržují.

2.2 Předmět daně

Předmětem daně z příjmů se rozumí příjmy podle §6 – 10 zák. č. 586/1992 Sb, pokud nejsou od daně z příjmu osvobozené. Jedná se o příjmy:

- ze závislé činnosti
- z podnikání,
- z kapitálového majetku,
- z pronájmu
- ostatní příjmy

2.2.1 Příjmy ze závislé činnosti § 6

Tuto skupinu poplatníků tvoří především zaměstnanci, kteří, pokud nemají navíc příjmy podle §7-10 zák 586/1992 Sb, jsou osvobozeni od povinnosti podávat si sami daňové přiznání. Z výše jejich hrubé mzdy jim zaměstnavatel srazí pojistné na sociální a zdravotní pojištění a zálohovou daň, kterou ovlivňuje jednak výše základu daně, ale také individuální podmínky poplatníka, které daň mohou snížit. Jedná se o tzv. nezdánitelné částky základu daně a slevy na dani, které budou popsány v následující části mé práce.

Mezi příjmy ze závislé činnosti se dále řadí příjmy za práci členů družstev, společníků a jednatelů společností s ručením omezeným a komanditistů komanditních společností, odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob.

Za funkční požitky jsou považovány funkční platy členů vlády, poslanců a senátorů parlamentu České republiky a platy vedoucích ústředních úřadů státní správy. Dále se zde řadí

odměny za výkon funkce v orgánech obcí, v jiných orgánech územní samosprávy, státních orgánech, občanských a zájmových sdruženích, komorách a v jiných orgánech a institucích.

2.2.2 Příjmy z podnikání §7

Za příjmy z podnikání podle §7 se považují příjmy:

- ze zemědělské výroby
- ze živnosti
- z jiného podnikání podle zvláštních předpisů
- podíly společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti na zisku

Za příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti patří příjmy:

- z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví
- z výkonu nezávislého povolání, které není živností
- znalce, tlumočnicka, zprostředkovatele kolektivních sporů, zprostředkovatele kolektivních a hromadných smluv podle autorského zákona
- z činnosti správce konkursní podstaty

[4]

2.2.3 Příjmy z kapitálového majetku §8

Mezi příjmy podle §8 patří:

- podíly na zisku (dividendy) z majetkového podílu na akciové společnosti, na společnosti s ručením omezeným a komanditní společnosti, podíly na zisku z členství v družstvu a úroky a jiné výnosy z držby cenných papírů
- podíly na zisku tichého společníka z účasti na podnikání
- úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách
- výnosy z vkladových listů
- úroky

[4]

2.2.4 Příjmy z pronájmu §9

Mezi příjmy z pronájmu zahrnujeme:

- příjmy z pronájmu nemovitostí nebo bytů

- příjmy z pronájmu movitých věcí, kromě příležitostného pronájmu

[4]

2.2.5 Ostatní příjmy §10

Za příjmy podle § 10 považujeme:

- příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného pronájmu
- příjmy z převodu vlastní nemovitosti, bytu nebo nebytového prostoru
- příjmy z převodu účasti na společnosti s ručením omezeným, komanditisty na komanditní společnosti nebo z převodu členských práv
- příjmy ze zděděných práv z průmyslového a jiného družstevního vlastnictví
- podíl společníka obchodní společnosti s výjimkou společníka veřejné obchodní společnosti
- výhry v loteriích, sázkách
- ceny z veřejných soutěží, ze sportovních soutěží

[4]

Všechny příjmy podle § 6-10 podléhají zdanění za předpokladu, že nejsou od daně z příjmu osvobozeny. Zohlednit veškeré okolnosti za jakých podmínek by každý z příjmů podléhal či nepodléhal dani z příjmu by bylo na samostatnou práci.

2.3 Základ daně

Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení.

[2]

Od roku 2004 je v zákoně o Dani z příjmu také zaveden pojem minimální základ daně. Tento se týká poplatníka, který má mimo jiné i příjmy z podnikání anebo jen příjmy z podnikání. V §7c odst 3 písm a) až c) jsou uvedeny výjimky, kdy výše uvedení poplatníci minimálnímu základu daně nepodléhají. Jedná se např. o poplatníky, kteří ve zdaňovacím období zahájili nebo ukončili podnikatelskou činnost, o poplatníky, kteří pobírají rodičovský příspěvek, nebo nedovršili na počátku zdaňovacího období 26 let apod.

Minimální základ daně nutí platit alespoň nějakou daň i ty poplatníky, kteří jsou třeba již roky ve ztrátě nebo jsou jejich zisky z podnikání okolo nuly.

Minimální základ daně platný pro rok 2006 je 112 950,- Kč.

Od roku 2005 je také zákonem stanovená možnost společného zdanění manželů. Společně se zdanit můžou manželé, kteří vyživují ve společné domácnost alespoň jedno dítě, přičemž podmínka vyživovaného dítěte a manželství může být splněna klidně až poslední den zdaňovacího období. Metodicky tento způsob zdanění spočívá v tom, že manželé své zdanitelné příjmy rozdělí na 2 stejné poloviny a každý z manželů zdaní $\frac{1}{2}$ jejich společného základu. Ve skutečnosti úspora pro manžele spočívá v tom, že pokud má jeden z manželů vyšší a druhý nižší příjmy, mohou se posunout do průměrně nižšího daňového pásma a tím na dani ušetřit. Společného zdanění mohou využít i ti manželé, kdy jeden z manželů nemá žádné příjmy (manželka je např. na mateřské dovolené) a přesto mohou využít oba všech nezdanitelných částek základu daně a slev, které budou podrobněji popsány dále. Další výhodou společného zdanění je skutečnost, že na druhého z manželů se nevztahuje již výše zmíněný minimální základ daně, pokud mu není povinen z hlediska své činnosti. Toto osvobození naopak neplatí u spolupracujících osob, což je další způsob, jak základ daně manželů rozmělnit. Pokud manželé nevyživují žádné dítě, mohou využít alespoň možnosti převedení části základu daně na spolupracující manželku (manžela). Tento způsob však je zapotřebí řešit již na počátku zdaňovacího období, protože taková spolupracující osoba je brána stejně jako osoba samostatně výdělečně činná a vztahuje se na ni povinnost platit si zálohy na pojistné. Tato skutečnost v praxi možnost spolupráce dosti komplikuje, protože nikdo z poplatníků na počátku zdaňovacího období netuší, jestli se mu na konci zdaňovacího období bude hodit rozdělovat základ daně na spolupracující osobu. U společného zdanění se poplatník rozhodne v podstatě v okamžiku, kdy své daňové přiznání vyplňuje. Společně se ale nemohou zdaňovat manželé, pokud má alespoň jeden z nich povinnost stanovit minimální základ daně. Myslí se tím skutečnost, že by rozdíl příjmů a výdajů resp. hospodářský výsledek byl pod minimálním základem daně. Pak i přesto, že manželé vyživují dítě, nemohou se společně zdanit. Spolupráce je zase naopak omezena stropem v přerozdělení a to částkou 540 000,- Kč na druhého z manželů, který spolupráci vykonává a vykonává ji po celé zdaňovací období.

Základem daně je rozdíl příjmů a výdajů resp. hospodářský výsledek, jak bylo zmíněno výše. Do výdajů se započítávají ty výdaje, které jsou nutné k dosažení, zajištění a udržení příjmů. Další novinkou v Zákoně o dani z příjmů je možnost využití paušálních výdajů.

Novelou zákona, která vyšla v lednu 2006 se zpětnou účinností už pro rok 2005 lze do výdajů uplatnit oproti předchozím zdaňovacím obdobím v výdaje ve vyšších procentech a to:

- 40% z příjmů u poplatníků z příjmy podle §7, kteří podnikají dle zvláštních předpisů
- 50% z příjmů u poplatníků z příjmy podle §7, kteří podnikají na základě živnostenského oprávnění
- 60% z příjmů u poplatníků z příjmy podle §7, kteří podnikají na základě živnosti řemeslné
- 80% z příjmů u poplatníků z příjmy podle §7, kteří mají příjmy ze zemědělské výroby
- 30% z příjmů u poplatníků z příjmy podle §9 (příjmy z pronájmu)

[4]

Při uplatnění paušálních výdajů se navíc ještě základ daně sníží o zaplacené pojistné.

2.4 Sazba daně

Příjmy poplatníků jsou dle zákona o daních z příjmů rozděleny do čtyř pásem. Pro každé pásmo platí jiná daňová sazba. V roce 2006 došlo ke změně sazeb daně i rozmezí daňových pásem, což dokazuje následující tabulka (Tab. 1), kde jsou pásma platné pro rok 2006 v porovnání s rokem 2005

Tab. 1 – Porovnání sazeb daně v roce 2006 a 2005

Rok 2006		Rok 2005	
Základ daně od – do	Sazba daně v%	Základ daně od – do	Sazba daně v%
0 – 121 200	12	0 - 109200	15
121 200 – 218 400	19	109 200 – 218 400	20
218 400 – 331 200	25	218 400 – 331 200	25
331 200 – více	32	331 200 - více	32

2.5 Výpočet daně z příjmů

Z rozdílu příjmů výdajů resp. hospodářského výsledku dostaneme základ daně. Pokud je nižší než minimální základ daně a poplatník je povinný platit daň alespoň z minimálního základu, vezme se hodnota minimálního základu. Takto zjištěný základ daně se ještě sníží o nezdanitelné částky základu daně.

2.5.1. Nezdanitelné částky základu daně

2.5.1.1. Dary

Od základu daně lze odečíst hodnotu darů poskytnutých obcím, krajům a organizačním složkám státu, právníckým osobám se sídlem na území ČR a to na financování vědy a vzdělání, výzkumné a vývojové účely, kulturu, školství apod.

[4]

2.5.1.2. Úroky

Od základu daně se odečte částka, která se rovná úrokům zaplaceným ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření, úrokům z hypotečního úvěru a použitým k financování bytových potřeb.

Bytovou potřebou se rozumí výstavba rodinného domu, bytu nebo změna stavby, koupě pozemku, splacení členského vkladu, údržba a změna stavby bytového domu, rodinného domu nebo bytu apod.

[4]

2.5.1.3. Penzijní připojištění

Od základu daně lze odečíst příspěvek zaplacený poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem podle smlouvy o penzijním připojištění. Maximální částka, kterou lze od základu daně odečíst je 12 000,- Kč, přičemž se uhrazená částka snižuje ve zdaňovacím období o 6000,- Kč

[4]

2.5.1.4. Životní pojištění

Od základu daně lze odečíst poplatníkem zaplacené pojistné na jeho soukromé životní pojištění, pokud je ve smlouvě sjednaná výplata pojistného plnění až po 60 měsících od uza-

vření smlouvy a současně nejdříve v kalendářním roce, v jehož průběhu dosáhne poplatník věku 60 let. [4]

2.5.1.5. Další vzdělávání

Od 1. 8. 2007 je také možné uplatnit odpočet od základu daně za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání, pokud nebyly hrazeny zaměstnavatelem a nebyly uplatněny jako výdaj v účetnictví nebo v daňové evidenci. Částka, která je tímto způsobem odpočitatelná je ve výši 10 000,- Kč u osob se zdravotním postižením je to 13 000,- Kč a u osob s těžkým zdravotním postižením je to 15 000,- Kč.

Po uplatnění nezdanitelných částek dostaneme základ daně, ze kterého se dle výše uvedené tabulky (Tab. 1) vypočítá daň. Vypočtená daň se pak sníží o slevy na dani, na které má poplatník nárok. Pokud poplatník pobírá mzdu, nezdanitelné částky základu daně jsou odpočítány v ročním zúčtování, které je podrobněji popsáno v části 2. 6. Výpočet mzdy.

2.5.2. *Slevy na dani*

Slevy na dani mají trochu jiný režim odpočtu než nezdanitelné částky. Zatímco nezdanitelné částky se odpočítávají od základu daně, sleva na dani se uplatňuje až z vypočítané daně. Slevou na dani byly nahrazeny postupně některé nezdanitelné částky základu daně.

2.5.2.1. Sleva na poplatníka

Sleva na poplatníka se rovná částce 7 200,- Kč za rok. Na tuto slevu má nárok každý poplatník, který není k 1. 1. zdaňovacího období poživitelem starobního důchodu nebo jeho důchod nepřekročí částku 38 040,- Kč. Touto slevou byla nahrazena nezdanitelná částka základu daně na poplatníka ve výši 38 040,- Kč. Poprvé se sleva uplatňuje za rok 2006.

2.5.2.2. Sleva na manželku (manžela) bez příjmů

Slevu na manželku (manžela) bez příjmů lze uplatnit, pokud manželé sdílí společnou domácnost a druhý z manželů, na kterého je sleva uplatněna nemá příjmy přesahující částku 38 040,- Kč. Do těchto příjmů se však nezapočítávají pouze příjmy zdanitelné, ale i příjmy od daně osvobozené např. nemocenské dávky, dary apod.

Částka, kterou lze tímto způsobem odečíst je ve výši 4 200,- Kč. Touto slevou byla nahrazena nezdanitelná částka základu daně ve výši 21 720,- Kč a poprvé se tato sleva uplatňuje za rok 2006.

2.5.2.3. Sleva na poživitele invalidního důchodu

Tato sleva je ve výši 1 500,- Kč u poplatníka, který je poživitelem částečného invalidního důchodu a 3000,- Kč u poplatníka, který je poživitelem plného invalidního důchodu. Takovou slevou byly nahrazeny nezdanitelné části základu daně ve výši 7 140,- Kč u částečně invalidních poplatníků a 14 280,- Kč u plně invalidních poplatníků. Poprvé se tímto způsobem postupuje v roce 2006. Je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P, přísluší mu sleva 9 000,- Kč.

2.5.2.4. Sleva na studium

Jestliže se poplatník připravuje na budoucí povolání studiem a nedovrší věku 26 let, může si od základu daně odečíst 2 400,- Kč za rok. A to i v případě, že se jedná o studium kombinované. Pokud je poplatník v prezenční formě studia v doktorském studijním programu, prodlužuje se věková hranice až na 28 let. Poprvé platí tato sleva za rok 2006. Nahradila tak nezdanitelnou částku základu daně ve výši 11 400,- Kč

2.5.2.5. Sleva na vyživované dítě

Pokud poplatník žije ve společné domácnosti s nezletilým dítětem vlastním nebo osvojeným, může si na toto dítě uplatnit slevu na dani ve výši 6000,- Kč. Pokud je dítě již zletilé, ale dál se soustavně připravuje na budoucí povolání a nedovršilo věku 26 let, může rovněž tuto slevu uplatnit. Sleva na vyživované dítě platila na rozdíl od předchozích slev už za rok 2005. Byla tak nahrazena nezdanitelná částka základu daně ve výši 25 560,- Kč. Sleva na vyživované dítě má oproti předchozím slevám ještě jiný režim v tom smyslu, že pokud by tato sleva byla vyšší než vypočítaná daň, přechází sleva v tzv. daňový bonus a poplatník dostane peníze od finančního úřadu. Ostatní slevy mohou daň pouze vynulovat, nikoli ji proměnit v bonus.

Uplatnění daňového bonusu má ale také několik omezení. Musí mít příjem alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy platné ve zdaňovacím období. Tento příjem se týká paragrafů 6,7, a 9 tj. závislá činnost, podnikání, pronájem, přitom pokud má poplatník příjmy pouze z pronájmu, nesmí výdaje tyto příjmy překročit. Maximální výše daňového bonusu může ve zdaňovacím období činit 30 000,- Kč.

Nahrazením nezdanitelných částek základu daně slevou na dani došlo u některých poplatníků k daňové úspoře. U jiných naopak k navýšení jejich celkové daňové zátěže. Jak k tomu došlo?

V níže uvedené tabulce (Tab. 2) je v jednom sloupci uvedena výše nezdanitelné částky a v druhém sloupci výše slevy na dani, která tuto nezdanitelnou částku nahradila. Poslední sloupec ukazuje o jakou procentuální úsporu se jedná.

Tab. 2 – Přejchod nezdanitelných částek ve slevu na dani

	Nezdanitelná částka	Sleva na dani	Úspora v %
Poplatník	38 040,-	7200,-	18,93
Manželka	21 720,-	4200,-	19,33
Částečný invalidní důchod	7 140,-	1500,-	21,00
Plný invalidní důchod	14 280,-	3000,-	21,00
Držitel Průkazu ZTP/P	50 040,-	9600,-	19,18
Studium	11 400,-	2400,-	21,00
Vyživované dítě	25 560,-	6000,-	23,47

Prakticky výše uvedené znamená to, že pokud v minulosti poplatníci pohybující se ve zdaňovacím pásmu 25% tj. a více tzn. poplatníci se zdanitelným základem nad 218 400,- Kč za rok, jsou touto novelou znevýhodněni. Naopak poplatníci, kteří se pohybovali v nejnižším pásmu 15%, touto novelou ušetřili. Přejchod nezdanitelných částek ve slevu na dani ve své podstatě daňovou úsporu poplatníků sjednotil.

Pokud poplatník pobírá mzdu, jsou mu slevy na dani uplatňovány způsobem, který je popsán podrobněji v části 2. 6. Výpočet mzdy.

2.6 Výpočet mzdy

Výpočet mzdy vychází z hrubé mzdy, kterou si zaměstnavatel se zaměstnancem sjednal. Od hrubé mzdy se sráží sociální pojištění, které je ve výši 8% a zdravotní pojištění, které je ve výši 4,5%. Po odečtení sociálního a zdravotního pojištění, dostaneme základ daně, který se zaokrouhluje na stovky nahoru. Ze základu daně se pak vypočítá zálohová daň.

Postupuje se podle §38h odst 2. zák. 586/1992 Sb. Výpočet vychází se z níže uvedené tabulky. (Tab. 3)

Tab. 3 – Výpočet zálohové daně z příjmu ze závislé činnosti

Základ daně od - do	Záloha	Ze základu přesahujícího
0 – 10 100	12%	
10 100 – 18 200	1 212,- Kč + 19%	10 100 Kč
18 200 – 27 600	2 751,- Kč + 25%	18 200 Kč
27 600 a více	5 101,- Kč + 32%	27 600 Kč

Zálohovou daň podle výše uvedené tabulky lze srazit pouze u zaměstnanců, kteří podepsali u zaměstnavatele Prohlášení poplatníka daně ze závislé činnosti. Toto prohlášení nemohou zaměstnanci souběžně v jednom měsíci podepsat u dvou zaměstnavatelů. Pokud by zaměstnanec Prohlášení podepsat nemohl, srazila by se mu ze mzdy zálohová daň a to nejméně ve výši 20% ze základu daně. Výše zmíněným progresivním způsobem by se pak zálohová daň počítat nemohla. V tomto případě je poplatník povinen podat si sám daňové přiznání.

Pokud poplatník Prohlášení k dani z příjmu nepodepíše, nemohou mu být ani uplatňovány měsíční slevy na dani.

Nezdanitelné části základu daně může poplatník uplatnit až v ročním zúčtování. Slevy na dani může ve výši 1/12 uplatnit v měsíční mzdě, kdy splňuje nárok pro odpočet této slevy. Tzn. že má podepsané Prohlášení poplatníka daně ze závislé činnosti. Slevu, kterou tímto způsobem uplatnit měsíčně nelze, je sleva na manželku (manžela) bez vlastních příjmů. Lze ji ale uplatnit při ročním zúčtování. Zaměstnanec, který si o roční zúčtování nepožádá, protože je povinen podávat si sám daňové přiznání, uplatní si slevy na dani ve svém daňovém přiznání sám a stejně tak si může uplatnit odpočet nezdanitelných částek..

Při ročním zúčtování přepočítá zaměstnavatel zaměstnanci daň, kde zohlední možnost uplatnění nezdanitelných částek a slev, zohlední také úhrn již sražených záloh a pokud zaměstnanci vznikne přeplatek na dani, v následující mzdě mu tento přeplatek vyplatí a následně si poníží svoji odvodovou povinnost k finančnímu úřadu.

Prakticky u ročního zúčtování nemůže dojít k tomu, že by zaměstnanec něco doplácel.

Zaměstnanec je tedy poplatníkem daně z příjmu, ale plátcem je zaměstnavatel, protože daň odvádí a zároveň ručí za správnost vypočítané zálohy a také za dodržení termínu splatnosti.

2.7 Sociální zabezpečení

Problematika sociálního zabezpečení je poměrně složitá a je upravena několika právními normami. Základní jsou zákon č. 100/1998 Sb., o sociálním zabezpečení, který definuje základní pojmy, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Sociální zabezpečení zahrnuje:

- důchodové zabezpečení
- sociální péči
- nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných

[5]

Poplatníci pojistného na sociální zabezpečení jsou organizace, malé organizace a zaměstnanci. Organizace a malé organizace jsou v podstatě zaměstnavatelé. Malé organizace jsou ty, které mají méně než 30 zaměstnanců. Organizace jsou ty, co mají zaměstnanců nad 30.

Poplatníky pojistného na sociální zabezpečení jsou dále osoby samostatně výdělečně činné, pokud jsou účastny důchodového pojištění. Výše pojistného se stanoví procentní sazbou z vyměřovacího základu zjištěného za rozhodné období. U zaměstnanců je rozhodným obdobím uplynulý měsíc. Taktéž je tomu u organizací a malých organizací. U osob samostatně výdělečně činných je rozhodným obdobím 1 rok. V průběhu roku si ale musí osoby samostatně výdělečně činné platit zálohy, které se po uplynutí zdaňovacího období, po podání daňového přiznání zúčtují.

Vyměřovacím základem pro zaměstnance je úhrn jeho příjmů zúčtovaných mu v organizaci v souvislosti s výkonem zaměstnání. Vyměřovacím základem osoby samostatně výdělečně činné je 50% z rozdílu příjmů a výdajů z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti, přičemž je-li vyměřovací základ nižší než 56 508,- Kč, odvádí se pojistné z částky 56 508. Je-li naopak vyměřovací základ vyšší než 486 000,- Kč, odvádí se pojistné pouze z částky 486 000,- Kč. Tento strop vyměřovacího základu bohužel neexistuje pro zaměstnance.

Výše pojistného, které zaměstnavatel sráží zaměstnanci z vyměřovacího základu je 8%, výše pojistného, kterou za zaměstnance z vyměřovacího základu odvádí organizace je 26%. Celkem se jedná o 34%. V této sumě je zahrnuto důchodové pojištění i nemocenské pojištění.

Výše pojistného, kterou platí osoba samostatně výdělečně činná z vyměřovacího základu je 29,6% důchodové zabezpečení a 4,4% nemocenské pojištění. Celkem se jedná také o 34%. Nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných je dobrovolné. OSVČ se nemocensky pojistit nemusí, ale pak také nemá nárok na výplatu nemocenských dávek. Někdy si občané pletou nemocenské dávky se zdravotní péčí. Mají obavu, že pokud by si neplatili nemocenské pojištění, nedostalo by se jim ošetření u lékaře. Je to velký omyl. Lékařské ošetření a léky jsou lidem poskytovány z titulu zdravotního pojištění, které si musí platit každý občan ČR.

Výše pojistného u OSVČ i u zaměstnanců je tedy shodná. 34%. OSVČ odvádí ale celou část ze svých příjmů, zatímco u zaměstnanců větší část 26% odvádí zaměstnavatel. Mezi zaměstnanci tedy není vůči tomuto druhu odvodu taková nenávisť jako je tomu v podnikatelské sféře. Podnikatelé, tedy osoby samostatně výdělečně činné, si z tohoto důvodu ve většině případů neplatí dobrovolné nemocenské pojištění, aby alespoň tímto způsobem ušetřili. I přesto, že pak nemají nárok na nemocenské dávky, se jim tato varianta ve většině

případů vyplatí. Při běžných nemocech, kdy člověk není práce schopný, je výplata nemocenských dávek v úhrnu nižší než odvod.

Zaměstnavatelé také nejsou nadšení 26% ní sazbou odvodu z vyměřovacího základu, protože jsou tak navyšovány náklady na zaměstnance. Zaměstnanci mnohdy netuší, kolik ještě za ně zaměstnavatel odvádí a tak mezi nimi panuje nevole, kdy nejsou spokojeni se svým platem. Přibližně se dá říct, že čistá mzda zaměstnance je zhruba polovina celkových nákladů zaměstnavatele na mzdu.

Česká republika se řadí mezi země s nejvyššími odvody. Sociální pojištění je pro státní pokladny velmi výhodné v tom, že se nedá snižovat různými nezdanitelnými částkami a slevami jako je tomu u daně z příjmu. Navíc odvod a kontrola je jednoduchá a úniky minimální. To především u mezd. Z tohoto důvodu není divu, že jak zaměstnavatelé, tak zaměstnanci chtějí obejít výši těchto odvodů a hledají variantu jak ušetřit. Druhy těchto úspor nejsou až tak úplně legální, ale těžko jsou státem prokazovány.

2.8 Zdravotní pojištění

Zdravotní pojištění je placeno za každého občana české republiky. Buď si ho hradí sám, nebo je za něj placeno státem (děti, studenti, důchodci apod.) Každý pojištěný má nárok na bezplatnou základní zdravotní péči. Zdravotní pojištění je určeno k úhradě nákladů zdravotní péče. Plně jsou hrazeny nezbytné lékařské úkony, léky a zdravotnický materiál. Na některé léky a zákroky pacient připlácí, některé hradí zcela. Zdravotní pojištění nezakládá nárok na výplatu nemocenské dávky v případě nemoci. Nemocenské pojištění je součástí sociálního pojištění. [8]

Výše pojistného zdravotního pojištění je 13,5% z vyměřovacího základu. Pro zaměstnance je vyměřovacím základem hrubá mzda, z níž mu zaměstnavatel sráží 4,5% a dalších 8% připlácí jako vedlejší náklad k hrubé mzdě. Pojistné, které je odváděno za zaměstnance musí vycházet z vyměřovacího základu, který není nižší než minimální mzda.

Pro osobu samostatně výdělečně činnou je vyměřovací základ 50% rozdílu příjmů a výdajů, přičemž pokud by byl vyměřovací základ nižší než 111 806,-Kč, odvádí se pojistné z částky 111 806,- Kč, naopak kdyby byl vyměřovací základ vyšší než 486 000,- Kč, odvádělo by se pojistné pouze z částky 486 000,- Kč. Tento strop bohužel neexistuje pro zaměstnance.

3 DAŇ Z PŘÍJMU PRÁVNICKÝCH OSOB

Poplatníky daně z příjmu právnických osob jsou osoby, které nejsou fyzickými osobami.

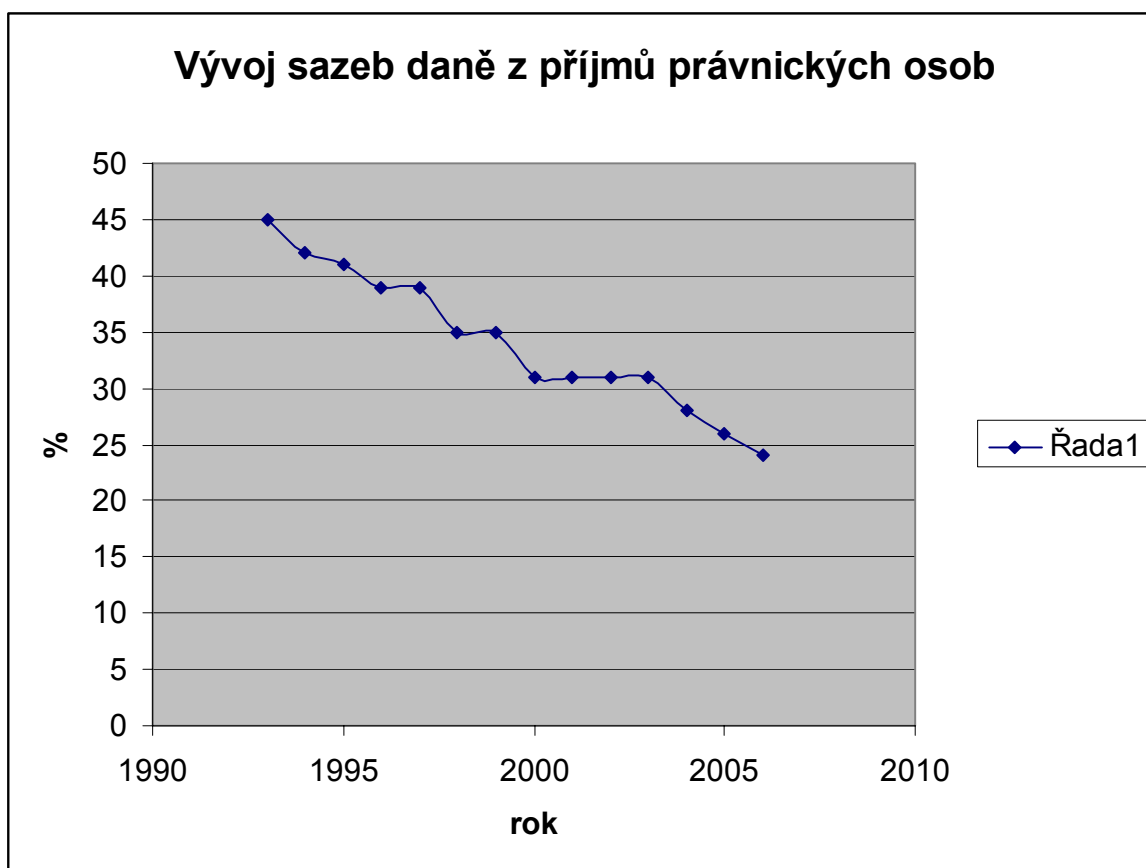
Předmětem daně jsou veškeré činnosti mimo činnosti osvobozené.

Základem daně je rozdíl mezi výnosy a náklady – hospodářský výsledek, který se upraví o výnosy a náklady, které ho neoprávněně zvyšují nebo snižují.

[3]

Zatímco fyzické osoby zdaňují progresivní sazbou, právnické osoby mají jednu sazbu pro zdaňování při jakémkoliv zisku. Z tohoto důvodu je potřeba se zamyslet nad tím, kdy je vhodné podnikat jako fyzická osoba a kdy jako osoba právnická. Samozřejmě pro takové zamyšlení je potřeba u fyzických osob zohlednit také zákonné odvody do fondů sociálního a zdravotního pojištění.

Aktuální sazba daně z příjmů právnických osob je v české republice 24%. V roce 2005 to bylo 26%, v roce 2004 28% a v roce 2003 31%. Z níže uvedeného obrázku je patrný vývoj daně z příjmů právnických osob.

Obr. 5 – Vývoj sazby daně z příjmu od roku 1993

Z obrázku je patrné, že daňové zatížení právnických osob zaznamenalo od svého počátku obrovský pokles, téměř na polovinu.

4 SHRNU TÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

První část teoretické části diplomové práce vysvětluje základní principy fungování daňového systému v ČR a popisuje daňovou soustavu.

Druhá část je zaměřena na nejvíce sledovanou daň daňové soustavy a to na Daň z příjmu fyzických osob. V této části je popsáno, co je předmětem daně, co je základem, jakým způsobem se daň vypočítá, na jaké nezdánitelné částky a slevy na dani má poplatník nárok, jak vypadá zdanění mzdy. Z této části je také patrné, že velkou starost poplatníkům daně z příjmu fyzických osob dělá pojistné na sociální zabezpečení.

Ve třetí části je vidět, jakým způsobem jsou zdaňovány právnické osoby. Tento způsob je v práci uveden záměrně, protože bude dále využitý v analytické části práce.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ANALYTICKÁ ČÁST

Cílem analytické části je porovnat několik variant zdanění příjmů fyzických osob a tyto pak v projektové části daňové zoptimalizovat. Není nutné v tomto případě zabývat se konkrétní firmou, s konkrétními údaji, protože bych chtěla, aby způsoby daňové optimalizace mohl využívat kdokoli, kdo se alespoň z části v některé z variant najde.

5.1 Podnikatel vyvíjející podnikatelskou činnost ve vlastní nemovitosti

Jde o podnikatele, který vlastní majetek, jehož prostřednictvím vykonává svou podnikatelskou činnost. Mohou to být budovy, stroje apod.

5.1.1. Podnikatel vyvíjí svou podnikatelskou činnost ve své nemovitosti

Tento podnikatel vlastní budovu, ve které vykonává svou výdělečnou činnost. Předmětem jeho činnosti je provozování restaurace, kterou vlastní. Pořizovací cena nemovitosti je 4 500 000,- Kč. V této nemovitosti podniká již 3. rokem. Má manželku na mateřské dovolené a 2 děti. Jeho příjmy po odpočtu výdajů se pohybují okolo 1 mil. Kč. Jeho příjmy jsou pouze příjmy z tržeb z hostinské činnosti. Náklady k dosažení, zajištění a udržení těchto příjmů jsou: mzdy, odpisy, náklady na provoz budovy, náklady na zboží, cestovní výdaje, pojistné.

Jeho přehled o příjmech a výdajích v uplynulém zdaňovacím období je uveden v následující tabulce (Tab. 4). Jedná se o výsledky roku 2006.

Tab. 4. Přehled o příjmech a výdajích za rok 2006

Příjmy celkem	6 333 352
Výdaje celkem	5 240 683
Z toho:	
Mzdy	648 000
Odpisy	280 000
Náklady na provoz budovy	206 849
Náklady na zboží	3 790 234
Cestovní výdaje	123 600
Pojistné	192 000
Základ daně	1092669

Další tabulka (Tab. 5) ukazuje výpočet odpisů nemovitosti, ve které je vykonávána podnikatelská činnost.

Tab. 5. Výpočet odpisů

vstupní cena	koef. v 1. r.	koef. v dal.l.
4 500 000,00 Kč	30	31

rok odepisování	odpis	oprávky	zůstatková c.
2004	150 000 Kč	150 000 Kč	4 350 000 Kč
2005	290 000 Kč	440 000 Kč	4 060 000 Kč
2006	280 000 Kč	720 000 Kč	3 780 000 Kč
2007	270 000 Kč	990 000 Kč	3 510 000 Kč
2008	260 000 Kč	1 250 000 Kč	3 250 000 Kč
2009	250 000 Kč	1 500 000 Kč	3 000 000 Kč
2010	240 000 Kč	1 740 000 Kč	2 760 000 Kč
2011	230 000 Kč	1 970 000 Kč	2 530 000 Kč
2012	220 000 Kč	2 190 000 Kč	2 310 000 Kč
2013	210 000 Kč	2 400 000 Kč	2 100 000 Kč
2014	200 000 Kč	2 600 000 Kč	1 900 000 Kč
2015	190 000 Kč	2 790 000 Kč	1 710 000 Kč
2016	180 000 Kč	2 970 000 Kč	1 530 000 Kč
2017	170 000 Kč	3 140 000 Kč	1 360 000 Kč
2018	160 000 Kč	3 300 000 Kč	1 200 000 Kč
2019	150 000 Kč	3 450 000 Kč	1 050 000 Kč
2020	140 000 Kč	3 590 000 Kč	910 000 Kč
2021	130 000 Kč	3 720 000 Kč	780 000 Kč
2022	120 000 Kč	3 840 000 Kč	660 000 Kč
2023	110 000 Kč	3 950 000 Kč	550 000 Kč
2024	100 000 Kč	4 050 000 Kč	450 000 Kč
2025	90 000 Kč	4 140 000 Kč	360 000 Kč
2026	80 000 Kč	4 220 000 Kč	280 000 Kč
2027	70 000 Kč	4 290 000 Kč	210 000 Kč
2028	60 000 Kč	4 350 000 Kč	150 000 Kč
2029	50 000 Kč	4 400 000 Kč	100 000 Kč
2030	40 000 Kč	4 440 000 Kč	60 000 Kč
2031	30 000 Kč	4 470 000 Kč	30 000 Kč
2032	20 000 Kč	4 490 000 Kč	10 000 Kč
2033	10 000 Kč	4 500 000 Kč	- Kč

4 500 000 Kč

Z výše uvedených údajů vypočítáme daňovou povinnost a zjistíme, že daň takového poplatníka za rok 2006 činí 281 460,- Kč. Výpočet ukazuje další tabulka. (Tab. 6.)

Tab. 6. Výpočet daňové povinnosti za rok 2006

Základ daně	1092 669
Základ daně zaokr. na 100 dolů	1092600
Daň	304 860
Sleva na poplatníka	7 200
Sleva na 2 děti	12 000
Sleva na manželku	4200
Daň po odpočtu slev	281 460

Poplatník se díky takovému základu daně dostal do úrovně, kdy jeho pojistné na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení dosahuje stropu. V roce 2006 však strop pojistného zaplacený neměl. Měl zaplacenou pouze 192 000,- Kč. Musí tedy ještě doplatit 17 466,- Kč. Pro další roky by už měl zaplacenou maximální výši pojistného. Toto pojistné by bylo v nákladech. Jeho základ daně by se stále pohyboval okolo 1 mil Kč. Ani výše odpisů by tento základ příliš neovlivnila, protože ještě mnoho let bude výše odpisů okolo 250 tis.

Čistý příjem takového poplatníka po zdanění je přibližně 800 000,- Kč.

Takového čistého příjmu při základu daně okolo 1 mil Kč bude dosahovat každý rok, pokud nevyužije žádné možnosti daňové optimalizace.

Ne ale každý poplatník s obdobným druhem podnikatelské činnosti má hrubý zisk okolo 1 mil. Kč. Pro další výpočty jsem v tabulce (Tab. 7.) rozdělila hrubý příjem do 7 úrovní, ve kterých by se takoví poplatníci mohli pohybovat. Každá úroveň je zlomovým bodem. Buďto se od konkrétní částky mění sazba daně, nebo se jedná o úroveň minima a stropu pojistného. Hrubým příjmem se rozumí základ daně.

Tab. 7. Rozdělení hrubých příjmů

úroveň č.	popis	částka	poznámka
1	Minimální základ daně	112 950	
2	Hranice 12% sazby daně	121 200	
3	Hranice 19% sazby daně	218 400	
4	Minimální základ zdravotního pojištění	223 612	111 806 je pouze 50% rozdílu příjmů a výdajů. Sociální zabezpečení má stejnou hranici jako minimální základ daně
5	Hranice 25% sazby daně	331 200	
6	Maximální vyměřovací základ pro pojistné (32% daň)	972 000	486 000 je 50% rozdílu příjmů a výdajů
7	32% daň a strop pojistného	972 000	

Další tabulka (Tab. 8.) zobrazuje jakým způsobem se pohybuje čistý příjem, když hrubý příjem se nachází v jedné ze sedmi výše uvedených úrovní.

Tab. 8 Výpočet čistého příjmu z různých úrovní hrubých příjmů

Hrubý zisk od – do	Daň od - do	Čistý zisk od - do
0 – 112 950	0	0 – 112 950
112 950 – 121 200	0	112 950 – 121 200
121 200 – 218 400	0 – 9 612	121 200 – 208 788
218 400 – 223 612	9 612 – 10 915	208 788 – 212 697
223 612 – 331 200	10 915 – 37 812	212 697 – 293 388
331 200 – 972 000	37 812 – 242 868	293 388 – 729 132
972 000 - více	242 868 – 242 868 + 32% z částky nad 972 000	729 132 – 729 132 + 68% z částky nad 972 000

Výše daňové povinnosti v tabulce je ovlivněna množstvím slev, na které má poplatník nárok. Jedná se o slevu 2 x 6000,- Kč na vyživované dítě, sleva 7 200,- Kč na poplatníka a 4 200,- Kč sleva na manželku bez příjmů. Poplatníkovi vychází placení daně až v pásmu 121 200 – 218 400. Konkrétně v bodě, kdy jeho daň dosáhne výše jeho celkových slev tj. 23 400,- Kč. Takové daně dosáhne poplatník při hrubém zisku 167 800,- Kč.

5.2 Podnikatel vyvíjející podnikatelskou činnost za spolupráce druhého z manželů

Příjmy a výdaje, kterých poplatník daně z příjmů fyzických osob dosáhne za spolupráce druhého z manželů, lze podle zákona rozdělit na spolupracující osobu, kterou může být manžel nebo manželka popř. i jiné osoby žijící s poplatníkem v domácnosti. Na manželku lze tímto způsobem rozdělit až 50% příjmů a výdajů, přitom maximální částka, kterou takto rozdělit lze, je 540 000,- Kč., pokud spolupráce trvá celé zdaňovací období. Pokud by spolupráce celé zdaňovací období netrvala, je omezující částkou 45 000,- Kč za každý měsíc, ve kterém spolupráce trvá. Pokud poplatník bude rozdělovat příjem na jinou osobu žijící s ním v domácnosti, je maximální částka, kterou takto rozdělit lze 180 000,- Kč za celé zdaňovací období a 15 000,- Kč za jeden měsíc v němž spolupráce trvá. Při využití této metody je nutné také mít na paměti, že pro spolupracující osobu platí také ustanovení zákona o minimálním základu daně a stejně tak o minimálním vyměřovacím základu pro pojistné na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení. V tom se striktně liší od metody společného zdanění manželů. U spolupracujících manželů je ale výhodou to, že manželé nemusí vyživovat alespoň jedno dítě.

Jako příklad bych zvolila stejného poplatníka jako v části 5. 1. Jeho výši příjmů a výdajů. V tomto případě není nutné rozebírat strukturu nákladů, proto jsou v níže uvedené tabulce (Tab. 9.) pouze příjmy a výdaje a z nich vypočítaný základ daně..

Tab. 9 Přehled o příjmech a výdajích za rok 2006

Příjmy celkem	6 333 352
Výdaje celkem	5 240 683
Z toho pojistné:	192 000
Základ daně	1 092 669

Zatímco poplatník z bodu 5.1. vyživoval s manželkou dvě nezletilé děti, tento poplatník má děti již odrostlé. Proto nemůže využít daňové optimalizace v podobě společného zdanění manželů. Může ale využít manželčiny spolupráce. Jeho manželka je v domácnosti.

Kdyby nevyužil její spolupráce z daňového hlediska, vypadala by jeho daňová povinnost za uplynulý rok tak, jak ukazuje následující tabulka.(Tab. 10.)

Tab. 10. Výpočet daňové povinnosti poplatníka bez využití spolupráce manželky

Základ daně	1 092 669
Základ daně zaokr. na 100 dolů	1 092 600
Daň	304 860
Sleva na poplatníka	7 200
Sleva na 2 děti	0
Sleva na manželku	4 200
Daň po odpočtu slev	293 460

Po výpočtu daňové povinnosti podá poplatník Přehled o příjmech a výdajích na zdravotní pojišťovnu a okresní správu sociálního zabezpečení a na pojistném ještě doplatí 17 466,- Kč. Čímž by se stejně jako v bodě 5.1. dostal na strop pojistného.

Jak by ale vypadalo zdanění, kdyby využil možnosti spolupráce své manželky? Jak už bylo uvedeno, může na manželku rozdělit maximálně 540 000,- Kč rozdílu příjmů a výdajů. Vzhledem k tomu, že jeho základ daně je 1 092 669,- Kč, je 540 000,- Kč, které na manželku rozdělí méně než 50%. Zdanění poplatníka a manželky zobrazuje níže uvedená tabulka. (Tab. 11.)

Tab. 11. Výpočet daňové povinnosti poplatníka s využitím spolupráce manželky

Základ daně manžel	1 092 669
Převedeno na manželku	540 000
Základ daně manžel po převodu	552 669
Základ daně manžel zaokr na 100 dolů	552 600
Základ daně manželka	540 000
Daň manžel z 552 600	132 060
Daň manželka z 540 000	128 028
Sleva na poplatníka	14 400
Sleva na 2 děti	0
Sleva na manželku	0
Daň za oba manžele po odpočtu slev	245 688

Z tabulky je vidět, že poplatníkovi odpadla možnost uplatnit si slevu na dani na manželku, ale manželka si naopak může uplatnit slevu na sebe jako poplatníka. Celkové daňové zatížení obou manželů je 245 688,- Kč. Manžel má zapláceno na pojistném 192 000,- Kč. Manželka nemá zapláceno nic. Oba ale musí podat přehled o příjmech a výdajích na zdravotní pojišťovnu a okresní správu sociálního zabezpečení. Výpočet pojistného je vidět v níže uvedené tabulce. (Tab. 12)

Tab. 12. Výpočet pojistného spolupracujících osob

Rozdíl příjmů a výdajů manžel	552 669
Rozdíl příjmů a výdajů manželka	540 000
Pojistné na zdravotní pojištění manžel	37 306
Pojistné na sociální zabezpečení manžel	81 796
Pojistné na zdravotní pojištění manželka	36 450
Pojistné na sociální zabezpečení manželka	79 920

Celkově musí oba manželé zaplatit na pojistném 235 472,- Kč. Manžel má ale již zaplacené 192 000,- Kč. Bude mít přeplatek, manželka nedoplatek. Kompenzací přeplatku s nedoplatkem vznikne manželům doplatek na pojistném v částce 43 472,- Kč. Na pojistném se tedy využití spolupráce manželům prodraží. Stalo se tak proto, protože kdyby vyměřovací základ na pojistné nebyl rozdělený na dva poplatníky, dosáhl by svého stropu už při částce 972 000,- Kč a z částky nad by už pojistné placené nebylo. Protože se ale základ rozdělil, je zaplacené pojistné z částky, která v součtu strop překračuje. Daňově ale manželé ušetří. Daň z příjmů při nevyužití spolupráce byla 293 460,- Kč. Když ale manželé využili spolupráce, byla daň už jen 245 688,- Kč. Přehled o tom, zdali se těmto manželům spolupráce v celkovém součtu daňového zatížení, kterým se rozumí daň a pojistné, vyplatila, ukazuje další tabulka. (Tab. 13.)

Tab. 13. Porovnání celkového daňového zatížení manželů

	Daňové zatížení bez spolupracujících osoby	Daňové zatížení se spolupracující oso- bou
Daň manžel	293 460	132 060
Daň manželka	0	128 028
Pojistné manžel	209 466	119 102
Pojistné manželka	0	116 370
Celkové daňové zatížení	502 926	495 560

Z výše uvedené tabulky jasně vyplývá, že manželé ušetří, když spolupráce využijí. Jejich úspora není ale tak vysoká, jak by mohla být, kdyby se manžel neocítl se svým vyměřovacím základem na pojistném nad stropem.

5.3 Zaměstnanci

Nejpočetnější skupinu poplatníků, kteří odvádějí daň z příjmu fyzických osob, tvoří zaměstnanci. Ve většině případů jsou osvobozeni od nepopulární činnosti podávat si sami daňové přiznání. Jejich práva a povinnosti vyplývají ze Zákoníku práce. Za svou práci nesou bezpochyby určitou odpovědnost, ale z hlediska ekonomického, největší odpovědnost nese zaměstnavatel.

Zaměstnavatel se dohodne se zaměstnancem na určité hrubé měsíční mzdě, ze které mu dle zákona srazí sociální a zdravotní pojištění a zálohovou daň a čistou mzdu pak zaměstnanci vyplatí. Podrobněji jsem se touto metodikou zabývala v bodě 2.6.

Zaměstnanci v České republice dosahují různé výše hrubé mzdy. Nemají možnost si od hrubé mzdy odečíst žádné výdaje.

Níže uvedená tabulka (Tab. 14) ukazuje 8 zlomových úrovní, ve kterých se zaměstnanci mohou pohybovat. Oproti předchozím příkladům je úroveň číslo jedna úrovní minimální mzdy a ne minimálního základu daně. Pro zaměstnance toto ustanovení zákona neplatí.

Hranice procentuálních sazeb daně je základem daně tzn. že roční hrubá mzda musí odpovídat hranici procentuální sazby navýšené o pojistné sražené zaměstnanci ze mzdy tj. 12,5%. Ve sloupci roční mzdové náklady organizace, je uvedena částka, kterou celkově musí organizace vynaložit na mzdu zaměstnance. Je navýšena o 35% povinných odvodů do fondu sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění.

Byly vynechány minima a maxima vyměřovacích základů na pojistné, protože pro zaměstnance neplatí. Naproti tomu jsou do tabulky zahrnuty úrovně vysoké hrubé mzdy v ročním úhrnu miliónů korun.

Tab. 14. Rozdělení úrovní hrubých mezd

úroveň č.	popis	Roční hrubá mzda zaměstnan- ce bez pojistného (základ daně)	Roční hrubá mzda zaměst- nance	Roční mzdové náklady organi- zace na zaměst- nance
1	Minimální mzda	84 000	96 000	129 600
2	Hranice 12% sazby daně	121 200	138 515	186 995
3	Hranice 19% sazby daně	218 400	249 600	336 960
4	Hranice 25% sazby daně	331 200	378 515	510 995
5	32% nad 331 200	500 000	571 429	771 429
6		875 000	1 000 000	1 350 000
7		1 750 000	2 000 000	2 700 000
8		4 375 000	5 000 000	6 750 000

Čistou mzdu v jednotlivých úrovních ukazuje další tabulka. (Tab. 15.)

Tab. 15. Čistá mzda zaměstnance v jednotlivých úrovních

Roční hrubá mzda zaměstnance	Čistá roční mzda zaměstnance	Roční mzdové ná- klady organizace na zaměstnance
96 000	73 920	129 600
138 515	106 656	186 995
249 600	185 388	336 960
378 515	269 988	510 995
571 429	384 772	771 429
1 000 000	639 772	1 350 000
2 000 000	1 234 772	2 700 000
5 000 000	3 019 772	6 750 000

Stejně jako podnikatelé, tak i zaměstnanci mají nárok na slevy na dani nebo si mohou uplatnit nezdanitelné částky základu daně. Pokud by zaměstnanec patřil do modelu s manželkou na mateřské dovolené a dvěma vyživovanými dětmi zvedla by se jeho čistá mzda o 23 400,- Kč v každé úrovni.

6 PROJEKTOVÁ ČÁST

Cílem projektové části je daňově zoptimalizovat poplatníky z bodu 5.1., 5.2. a 5.3 a to při různých úrovních základu daně.

6.1 Daňová optimalizace podnikatele, který vyvíjí svou podnikatelskou činnost ve vlastní nemovitosti

Tato kapitola se týká daňové optimalizace poplatníka z bodu 5.1. za předpokladu, že jeho zisky jsou každoročně přibližně shodné. Pokud by každým rokem docházelo k mimořádným výkyvům ve výši zisku, byly by výsledky zkresleny hodnotou pojistného, které je zahrnuto v nákladech a odvíjí se od příjmů a výdajů.

Vzhledem k tomu, že poplatník z bodu 5.1. dosahuje velkých zisků, bude ho jistě zajímat, jakým způsobem by mohl na daních ušetřit. V tomto případě se nabízí 3 řešení:

1. Společné zdanění manželů
2. Založení společnosti s ručením omezeným
3. Kombinace dvou předchozích

6. 1. 1. Společné zdanění manželů

V níže uvedené tabulce (Tab. 4.) jsou vidět výsledky hospodaření poplatníka v roce 2006

Tab. 4. Přehled o příjmech a výdajích za rok 2006

Příjmy celkem	6 333 352
Výdaje celkem	5 240 683
Z toho:	
Mzdy	648 000
Odpisy	280 000
Náklady na provoz budovy	206 849
Náklady na zboží	3 790 234
Cestovní výdaje	123 600
Pojistné	192 000
Základ daně	1 092 669

Metodika společného zdanění spočívá v tom, že se základ daně rozmělní mezi dva manžele, čímž dojde k procentuální úspoře na dani, díky tomu, že část příjmu, zdaněných vysokou sazbou daně, je zdaněna nižší sazbou daně u druhého z manželů. V případě, že se poplatník zdaní společně s manželkou, bude jejich společná daňová povinnost vypadat tak, jak ukazuje další tabulka. (Tab. 16.)

Tab. 16. Výpočet daňové povinnosti při společném zdanění manželů

Společný základ daně	1 092 669
Základ daně zaokr. na 100 dolů	1 092 600
½ základu daně	546 300
Daň z ½ základu daně	130 044
Daň za oba manžele	260 088
Sleva na poplatníka	14 400
Sleva na 2 děti	12 000
Sleva na manželku	4 200
Daň za oba manžele po odpočtu slev	229 488

Oproti zdanění, kdy poplatník nevyužil možnosti společného zdanění manželů, ušetří 51 972,- Kč. Jak už bylo výše uvedeno, společným zdaněním poplatník šetří přesunem zdanitelného zisku mezi jednotlivými daňovými pásmy. Šetří ale také hodnotu slev na dani, na které má nárok druhý z manželů. V našem případě jde o manželku, která si odpočítá slevu na poplatníka ve výši 7 200,- Kč. Protože nemá svůj vlastní příjem, přišla by o možnost odpočtu této slevy, protože by bez společného zdanění neměla žádný zdanitelný základ.

Základ daně manželky se ale v tomto případě nepovažuje za její dosažený příjem, proto poplatníkovi nezaniká ani možnost uplatnit si slevu na dani na manželku bez příjmů.

Na pojistném k žádné úspoře nedojde. Pojistné se z progresivních sazeb nepočítá a ani se nepůlí na dva poplatníky. Pojistné je placeno z rozdílu příjmů a výdajů poplatníka. Tzn. že i v tomto případě poplatník doplatí ještě na pojistném 17 466,- Kč.

6.1.2. Založení společnosti s ručením omezeným

Společné zdanění je možností daňové optimalizace, které mohou poplatníci využít až podle toho, jak bude vypadat jejich základ daně.

K založení společnosti s ručením omezeným by poplatník měl mít alespoň odhad, jak budou jeho zisky v budoucích letech vypadat, aby věděl, jestli se mu tento způsob daňově vyplatí.

Když vezmu v úvahu opět poplatníka z bodu 5. 1., tak jeho základ daně činil 1 092 669,- Kč. Kdyby tuto částku zdanila společnost s ručením omezeným, vypadal by čistý zisk po zdanění tak, jak ukazuje další tabulka (Tab. 17.)

Tab. 17. Výpočet daňové povinnosti společnosti s ručením omezeným

Základ daně	1 092 669
Základ daně zaokrouhlený	1 092 000
Daň	262 080
Zisk po zdanění	830 589

Zisk po zdanění při základu daně 1 092 669 je 830 589. Aby si ale poplatník mohl tyto zdaněné peníze ze své společnosti vyplatit, musel by je ještě zdanit 15% srážkovou daní. To by bylo ještě navíc 124 588,- Kč. Poplatníkovi by zůstalo 706 000,- Kč. Takto to vypadá, že založit si při takovém zisku společnost s ručením omezeným není žádná výhoda. Opak je ale pravdou. Daň a následně čistý zisk je počítaný ze základu daně 1 092 669,- Kč. Základ daně je ale rozdílem výnosů a nákladů. Do nákladů je v našem případě zahrnuto i pojistné osoby samostatně výdělečně činné. Jedná se ale o náklad, který nezatěžuje společnost s ručením omezeným. Pro úplnost a správnost výpočtu by tedy bylo dobré základ daně navýšit o hodnotu pojistného tj. 192 000,- Kč, protože kdyby pojistné nemuselo být placeno, byl by i zisk vyšší. Pak by zdanění společnost s ručením omezeným vypadalo tak, jak ukazuje tabulka. (Tab. 18.)

Tab. 18. Výpočet daňové povinnosti s. r. o. po vyjmutí pojistného

Základ daně	1 284 669
Základ daně zaokrouhlený	1 284 000
Daň	308160
Zisk po zdanění	976 509
Srážková daň 15%	146 476
Čistý zisk	830 032

Když se na celou situaci podíváme tímto úhlem pohledu, zjistíme, že i založení společnosti s ručením omezeným, je při takovém zisku výhodné.

Společným zdaněním poplatník ušetřil asi 50 tis. Založením společnosti s ručením omezeným ušetřil 30 tis. Kolik by ušetřil, kdyby zkombinoval tyto dvě možnosti daňové optimalizace?

6.1.3. Provozování s. r. o. prostřednictvím fyzické osoby

Poplatník by mohl založit s. r. o. a být v ní zaměstnaný. To by pro něj ale až tak výhodné nebylo. Lépe na tom bude, když založí s. r. o., kde bude vyvíjet hostinskou činnost, ale budovu, ve které je tato činnost vyvíjena bude nadále vlastnit jako fyzická osoba a jako fyzická osoba ji bude do s. r. o. pronajímat. Tím zkombinuje 2 předchozí varianty. Jako právnická osoba se vyhne pojistnému, jako fyzická osoba bez příjmů z podnikání a zaměstnání se také vyhne pojistnému a ještě navíc uplatní všechny slevy, na které mají fyzické osoby nárok a navíc se může zdanit společně s manželkou, čímž nárok na uplatnění slev zdvojnásobí. Zaplatí si pouze zdravotní pojištění jako samoplátce. Toto pojistné činí 12 288,- Kč za rok.

Přehled o příjmech a výdajích roku 2006, který je vidět v tabulce (Tab. 4.) bude následně rozdělen na dva samostatné subjekty.

Tab. 4. Přehled o příjmech a výdajích za rok 2006

Příjmy celkem	6 333 352
Výdaje celkem	5 240 683
Z toho:	
Mzdy	648 000
Odpisy	280 000
Náklady na provoz budovy	206 849
Náklady na zboží	3 790 234
Cestovní výdaje	123 600
Pojistné	192 000
Základ daně	1 092 669

Společnost s ručením omezeným by dosahovala stejných příjmů z hostinské činnosti jako v předchozích případech tj. 6 333 352. Do výdajů by v s. r. o. by byly zahrnuty následující položky:

- mzdy
- náklady na zboží
- cestovní výdaje

Náklady na provoz budovy by uplatňoval vlastník, čili fyzická osoba. S. r. o. by ale do nákladů uplatnila hodnotu nájemného. V případě, že pronajímatel a nájemce jsou spřízněnými osobami, musí hodnota nájemného odpovídat obvyklým cenám.

Nájem za cenu obvyklou odpovídá měsíční částce 70 000,- Kč.

Toto nájemné je nákladem u společnosti s ručením omezeným. a příjmem fyzické osoby.

Vstupní hodnoty pro zdanění právnické osoby znázorňuje následující tabulka. (Tab. 19.)

Tab. 19. Vstupní hodnoty pro zdanění právnické osoby

Příjmy (výnosy) celkem	6 333 352
Výdaje (náklady) celkem	5 401 834
Z toho:	
Mzdy	648 000
Náklady na zboží	3 790 234
Cestovní výdaje	123 600
Nájemné	840 000
Základ daně	931 518

Výpočet daňové povinnosti právnické osoby z výše uvedených hodnot. (Tab. 20.)

Tab. 20. Výpočet daňové povinnosti právnické osoby

Základ daně	931 518
Základ daně zaokrouhlený	931 000
Daň	223 440
Zisk po zdanění	708 078
Srážková daň 15%	106 211
Čistý zisk	601 867

Fyzická osoba má ve svých příjmech zahrnutou výši nájemného a ve výdajích náklady na provoz budovy a odpisy. Příjmy a výdaje fyzické osoby zobrazuje následující tabulka. (Tab. 21)

Tab. 21. Výkaz o příjmech a výdajích fyzické osoby

Příjmy celkem	840 000
Výdaje celkem	486 849
Z toho:	
Náklady na provoz budovy	206 849
Odpisy	280 000
Základ daně	353 151

Poplatník využije společného zdanění manželů. (Tab. 22)

Tab. 22. Zdanění poplatníka s využitím polesného zdanění manželů

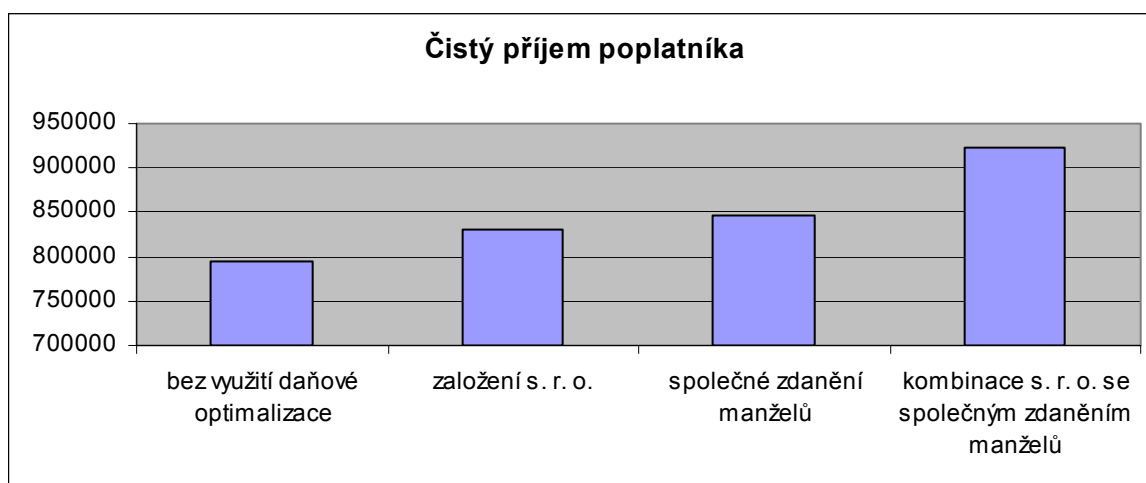
Společný základ daně	353 151
Základ daně zaokr. na 100 dolů	353 100
½ základu daně	176 550
Daň z ½ základu daně	25 061
Daň za oba manžele	50 121
Sleva na poplatníka	14 400
Sleva na 2 děti	12 000
Sleva na manželku	4 200
Daň za oba manžele po odpočtu slev	19 521

Ze zdanitelného základu 353 151,- Kč zaplatí poplatník 19 521,- Kč daň a 12 288,- Kč zdravotní pojištění jako samoplátce. Jeho čistý příjem pak je 321 342,- Kč.

Vzhledem k tomu, že fyzická i právnická osoba jsou jednou domácností, sečtením čistého příjmu fyzické a právnické osoby, dostaneme čistý příjem poplatníka s manželkou na mateřské dovolené a dvěma dětmi. Jedná se o částku 923 209,- Kč.

6.1.4. Rekapitulace zdanění poplatníka, který vyvíjí svou činnost ve své nemovitosti

Modelový příklad znázorňoval poplatníka s příjmem okolo 1 mil korun. Níže uvedený obrázek (Obr. 6.) zobrazuje čistý příjem tohoto poplatníka za využití daňové optimalizace.

Obr. 6 Čistý příjem poplatníka

Z obrázku je vidět, že při vyšším zisku je provozování právnické osoby fyzickou osobou daňově velmi výhodné.

Ne ale každý poplatník s obdobným druhem podnikatelské činnosti má hrubý příjem okolo 1 mil. Kč. Pro další výpočty jsem využila rozdělení z praktické části, kde byl hrubý příjem rozdělen do 7 úrovní, ve kterých by se takoví poplatníci mohli pohybovat. Každá úroveň je zlomovým bodem. Buďto se od konkrétní částky mění sazba daně, nebo se jedná o úroveň minima a stropu pojistného. (Tab. 7.)

Tab. 7. Rozdělení hrubých příjmů

úroveň č.	popis	částka	poznámka
1	Minimální základ daně	112 950	
2	Hranice 12% sazby daně	121 200	
3	Hranice 19% sazby daně	218 400	
4	Minimální základ zdravotního pojištění	223 612	111 806 je pouze 50% rozdílu příjmů a výdajů. Sociální zabezpečení má stejnou hranici jako minimální základ daně
5	Hranice 25% sazby daně	331 200	
6	Maximální vyměřovací základ pro pojistné (32% daň)	972 000	486 000 je 50% rozdílu příjmů a výdajů
7	32% daň a strop pojistného	972 000	

Další tabulka zobrazuje jakým způsobem se pohybuje čistý zisk, když hrubý zisk se nachází v jedné ze sedmi výše uvedených úrovní. (Tab. 8.)

Tab. 8 Výpočet čistého příjmu z různých úrovní hrubých příjmů

Hrubý zisk od – do	Daň od - do	Čistý zisk od - do
0 – 112 950	0	0 – 112 950
112 950 – 121 200	0	112 950 – 121 200
121 200 – 218 400	0 – 9 612	121 200 – 208 788
218 400 – 223 612	9 612 – 10 915	208 788 – 212 697
223 612 – 331 200	10 915 – 37 812	212 697 – 293 388
331 200 – 972 000	37 812 – 242 868	293 388 – 729 132
972 000 - více	242 868 – 242 868 + 32% z částky nad 972 000	729 132 – 729 132 + 68% z částky nad 972 000

Výše daně v tabulce je ovlivněna množstvím slev, na které má poplatník nárok. Jedná se o slevu 2 x 6000,- Kč na vyživované dítě, sleva 7 200,- Kč na poplatníka a 4 200,- Kč sleva na manželku bez příjmů. Poplatníkovi vychází placení daně až v pásmu 121 200 – 218 400. Konkrétně v bodě, kdy jeho daň dosáhne výše jeho celkových slev tj. 23 400,- Kč. Takové daně dosáhne poplatník při hrubém zisku 167 800,- Kč. To na první pohled znamená, že až do výše hrubého příjmu 167 800,- Kč není nutné využití daňové optimalizace. Pravdou je, že v tomto bodě neplatí poplatník žádnou daň. Kdyby ale využil varianty společného zdanění manželů, mohla by jeho daňová povinnost klesnout na nulu a navíc by mu byl vyplacen daňový bonus. Výše uvedená tabulka nám nenapoví, při jakém hrubém zisku je dobré zamyslet se nad daňovou optimalizací. Odpověď na tuto otázku nám dá následující tabulka (Tab. 23.), kde je naznačeno zdanění s využitím výše zmíněných metod a to pro každou úroveň zisku. Vzhledem k velkému rozpětí mezi některými pásmy byla tabulka ještě doplněna o další zlomové hodnoty.

Tab. 23. Výhodnost daňové optimalizace při určitém zisku

Hrubý zisk	Celk.daň.zat.FO bez opt.	Celk. zat. S. r. o.	Cekové zat. FO při spol. zd.
-	21 960	-	zákon neumožňuje
112 950	21 960	39 791	19 812
121 200	24 177	42 864	21 105
218 400	57 030	77 232	43 026
223 612	59 102	79 034	44 422
331 200	109 186	117 204	86 734
662 400	286 543	234 408	234 571
972 000	475 734	344 088	400 362
1 092 000	514 134	386 568	438 762
1 500 000	644 694	531 000	569 322
2 500 000	941 294	885 000	889 322
2 600 000	973 294	920 400	921 322
2 650 000	989 294	938 100	937 322
3 000 000	1 124 694	1 062 000	1 049 322
5 000 000	1 764 694	1 770 000	1 689 322

Výše uvedená tabulka ukazuje ve sloupci „Celkové zatížení fyzických osob bez optimalizace“ velikost daňového zatížení fyzické osoby, která nevyužije již zmíněných možností optimalizace. Daňovým zatížením se rozumí daň z příjmu a pojistné. Ve sloupci „Celkové zatížení s. r. o.“ je vypočítáno celkové daňové zatížení právnické osoby včetně následného zdanění srážkovou daní. V posledním sloupci „Celkové zatížení fyzických osob při společném zdanění“ je uvedena celková daň za oba manžele a pojistné.

Modrým políčkem je označena ta ze tří variant, která je nejvíce výhodná. Zeleným políčkem je označena varianta, která je nejméně výhodná. V tabulce je vidět, že společné zdanění je nejvíce výhodně při hrubém zisku od 112 950 do 662 400, pak už je výhodnější založení s. r. o. a to až do zisku 2 600 000,- Kč Od 2 650 000,- Kč je už ale opět výhodnější fyzická osoba se společným zdaněním.

Nejvýhodnější u vyšších zisků, přibližně od 600 000,- Kč, je kombinace fyzické osoby s právnickou osobou, ale tuto metodu nelze zobecnit pro všechny výše zmíněné pásma, protože u nich není známa přesná struktura nákladů.

6.2 Daňová optimalizace podnikatele, který k podnikatelské činnosti využívá spolupráce druhého z manželů

U poplatníka z bodu 5.2. jsem se dopočítala, že se mu spolupráce manželky vyplatí.

Ne ale každý poplatník má hrubý příjem okolo 1 mil. Kč. Pro další výpočty jsem rozdělila hrubý příjem do 10 úrovní, ve kterých by se takoví poplatníci mohli pohybovat. Každá úroveň je zlomovým bodem. Buďto se od konkrétní částky mění sazba daně, nebo se jedná o úroveň minima a stropu pojistného. Protože ale pro spolupracující osobu platí také minimální základ daně a vyměřovací základ, je tabulka úrovní (Tab. 24.) ještě rozšířena o dvojnásobky minimálních pásem.

Tab. 24. Rozdělení hrubých příjmů pro spolupracující osoby

úroveň č.	popis	částka
1	Minimální základ daně	112 950
2	Hranice 12% sazby daně	121 200
3	Hranice 19% sazby daně	218 400
4	Dvojnásobek minimálního základu daně	225 900
5	Minimální základ zdravotního pojištění	223 612
6	Hranice 25% sazby daně	331 200
7	Dvojnásobek minimálního základu pro zdravotní pojištění	447 224
8	Maximální vyměřovací základ pro pojistné (32% daň)	972 000
9	Maximální vyměřovací základ pro pojistné + maximální možný převod na manželku	1512000
10	Dvojnásobek maximálního vyměřovacího základu	1944000

6.2.1. Úroveň zisku bez spolupráce druhého z manželů

Níže uvedená tabulka (Tab. 25.) znázorňuje celkové daňové zatížení v jednotlivých zlových úrovních.

Tab. 25. Celkové daňové zatížení bez spolupracující osoby

Zisk	Daň	Zdravotní pojištění	Sociální zabezpečení	Slevy na dani	Celkové zatížení
112 950	13 548	15 094	16 717	11 400	33 959
121 200	14 544	15 094	17 938	11 400	36 176
218 400	33 012	15 094	32 324	11 400	69 030
223 612	34 312	15 094	33 095	11 400	71 101
225 900	34 887	15 249	33 434	11 400	72 170
331 200	61 212	22 356	49 018	11 400	121 186
447 224	103 332	30 188	66 190	11 400	188 310
972 000	271 268	65 610	143 856	11 400	469 334
1 512 000	444 068	65 610	143 856	11 400	642 134
1 944 000	577 308	65 610	143 856	11 400	775 374

6.2.2. Úroveň zisku při využití spolupráce druhého z manželů

Kdybychom využili spolupráce manželky vypadalo by zdanění v jednotlivých úrovních tak, jak ukazuje další tabulka. (Tab. 26.)

Tab. 26. Celkové daňové zatížení se spolupracující osobou

Zisk	Daň oba manželé	Zdravotní pojištění oba manželé	Sociální zabezpečení oba manželé	Slevy na dani oba manželé	Celkové zatížení za oba manželé
112 950	27 096	30 188	33 434	14 400	76 318
121 200	27 096	30 188	33 434	14 400	76 318
218 400	27 096	30 188	33 434	14 400	76 318
223 612	27 096	30 188	33 434	14 400	76 318
225 900	27 096	30 188	33 434	14 400	76 318
331 200	45 960	30 188	24 509	14 400	86 257
447 224	68 624	30 188	66 190	14 400	150 602
972 000	221 496	65 610	143 856	14 400	430 962
1 512 000	394 296	102 060	223 776	14 400	720 132
1 944 000	532 536	102 060	223 776	14 400	843 972

Ze srovnání tabulek vyplývá, že i když je spolupráce jednou z možných daňových optimalizací fyzických osob, nemusí být vždy výhodná. V některých úrovních zisků může být dokonce značně nevýhodná. Následující tabulka (Tab. 27.) ukazuje rozdíly mezi celkovým daňovým zatížením při využití spolupráce a bez využití spolupráce.

6.2.3. Rekapitulace zdanění poplatníka s využitím spolupráce druhého z manželů

Tab. 27. Rozdíly při využití spolupráce a bez využití spolupráce

Zisk	Celkové zatížení při spolupráci	Celkové zatížení bez spolupráce	Rozdíl
112 950	76 318	33 959	- 42 359
121 200	76 318	36 176	- 40 142
218 400	76 318	69 030	- 7 288
223 612	76 318	71 101	- 5 217
225 900	76 318	72 170	- 4 148
331 200	86 257	121 186	34 929
447 224	150 602	188 310	37 708
972 000	430 962	469 334	38 372
1 512 000	720 132	642 134	- 77 998
1 944 000	843 972	775 374	- 68 598

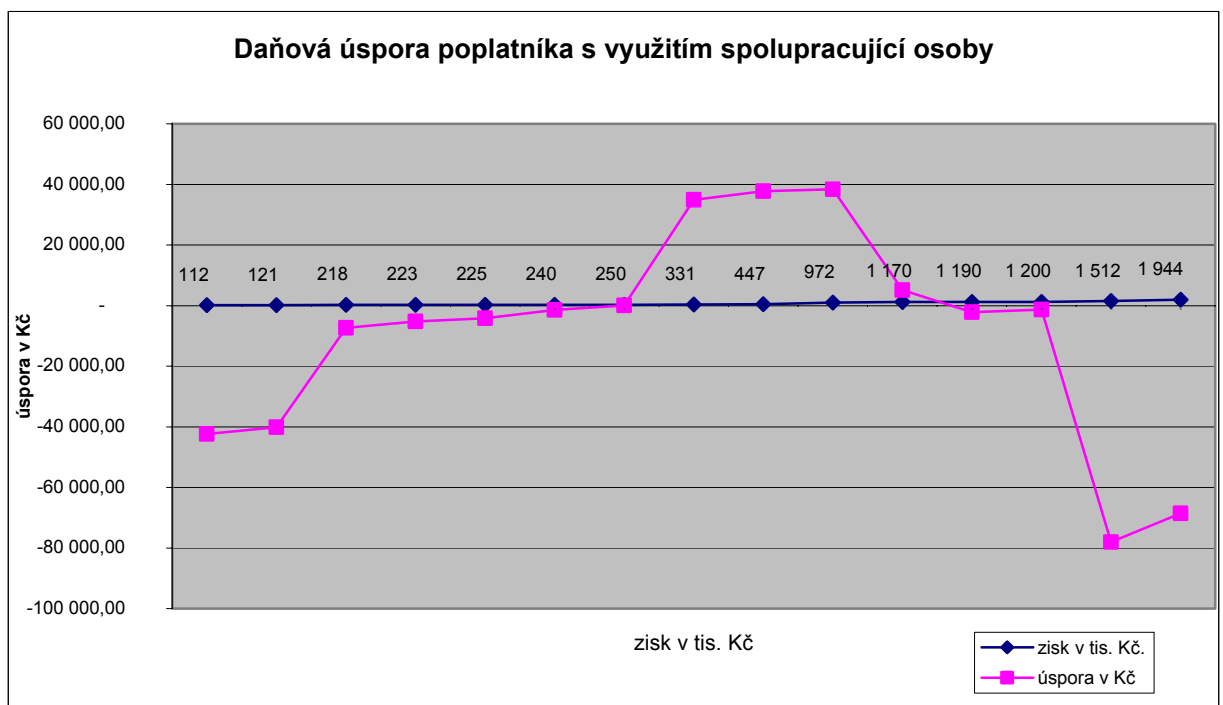
Z výše uvedené tabulky, ale není přesně známo, v které úrovni se láme výhoda s nevýhodou. Proto byla tabulka ještě rozšířena o několik dalších zlomových hodnot. (Tab. 28.)

Tab. 28. Rozdíly při využití spolupráce a bez využití spolupráce - rozšířená

Zisk	Celkové zatížení při spolupráci	Celkové zatížení bez spolupráce	Rozdíl
112950	76318	33959	- 42359
121200	76318	36176	- 40 142
218400	76318	69030	- 7288
223612	76318	71101	- 5217
225900	76318	72170	- 4148
240000	80108	78732	- 1376
250000	83320	83387	67
331200	86257	121186	34 929
447224	150602	188310	37708
972000	430962	469334	38372
1170000	522592	527694	5102
1190000	536302	534094	- 2208
1200000	538657	537294	- 1363
1512000	720132	642134	- 77998
1944000	843972	775374	- 68598

Nyní se už dá téměř přesně určit, kdy je spolupráce výhodná a kdy ne. Do 250 000,- Kč základu daně není výhodné rozdělovat příjem na spolupracující osobu. Je to proto, že spolupracující osoba je povinna stanovit jak minimální základ daně, tak minimální vyměřovací základy na zdravotní pojišťovnu a sociální zabezpečení. Od částky 250 000,- Kč se rozdělení už vyplatí, protože rozmělněním základu do nižších daňových pásem se na dani ušetří víc, než se navíc zaplatí na pojistném na zdravotní pojištění. Navíc je sociální a

zdravotní pojištění na rozdíl od daně nákladovou položkou. Sociální pojištění vychází stejně, protože je základ daně nad dvojnásobkem minimálního vyměřovacího základu. V tomto bodě je úspora zatím malá, ale pak roste a to až do základu 972 000,- Kč, což je zlomový bod stropu pojistného, pak začíná opět klesat, ale pořád je spolupráce výhodnější a to až do základu daně 1 170 000,- Kč. Okolo tohoto bodu dochází ke zlomu, kdy spolupráce přestává být výhodná a při základu daně 1 190 000,- Kč je už spolupráce nevýhodná. Křivku výhodnosti spolupráce lze vidět na následujícím obrázku. (Obr. 7).

Obr. 7 Výhodnost spolupráce při různých úrovních zisku

6.3 Daňová optimalizace zaměstnanců

V bodu 5. 3. jsem se zabývala zdaněním mzdy zaměstnance. Vzhledem k tomu, že si zaměstnanec nemůže uplatnit žádné výdaje a neplatí pro něj ani žádný strop na pojistné, je výše zdanění jeho příjmů při vysoké hrubé mzdě opravdu astronomická. Zaměstnanec by však mohl využít daňové optimalizace. Spolupracující osoba pro něj není zákonem povolená, ale může využít společného zdanění manželů, protože jeho manželka je na mateřské dovolené a vyživují společně dvě nezletilé děti.

6.3.1. Společné zdanění manželů

V tabulce (Tab. 29.) je vidět v předposledním sloupci, jak vypadá čistý příjem rodiny, když zaměstnanec nevyužije společného zdanění. V posledním sloupci je vidět, jak vypadá čistý příjem rodiny, když zaměstnanec společného zdanění využije.

Tab. 29. Čistý příjem rodiny

Roční hrubá mzda zaměstnance	Čistá roční mzda zaměstnance bez uplatnění slev na dani	Čistý příjem rodiny poplatníka po uplatnění slev	Čistý příjem rodiny s využitím společného zdanění manželů	Úspora
96 000	73 920	96 000	96 000	0
138 515	106 656	130 056	133 128	3 072
249 600	185 388	208 788	222 792	14 004
378 515	269 988	293 388	315 840	22 452
571 429	384 772	408 172	448 776	40 604
1 000 000	639 772	663 172	715 144	51 972
2 000 000	1 234 772	1 258 172	1 310 144	51 972
5 000 000	3 019 772	3 043 172	3 095 144	51 972

Společné zdanění manželů se nemůže stát nevýhodným jak tomu bylo třeba u spolupracujících osob. Čistý příjem rodiny může jedině vzrůst nebo zůstat na stejné hodnotě. Již od hrubé mzdy 138 tis. Kč za rok se manželům vyplatí zdaňovat se společně. Při této hrubé mzdě se společný základ daně manželů rozmělní do nižších daňových pásem a manželka si navíc odpočítá slevu na dani jako na poplatníka. Tím bude daňová povinnost manželů rovna nule a díky daňovým bonusům čistý příjem rodiny vzroste. Maximální částka, kterou může rodina při společném zdanění ušetřit je 51 972,- Kč. za předpokladu, že jeden z manželů nepracuje, druhý má vysoký příjem a manželé vyživují 2 děti.. Čím více jsou příjmy manželů shodné, tím menší je daňová úspora. V případě, že se oba manželé pohybují ve stejném zdaňovacím pásmu, rovná se jejich úspora nule. Následující tabulka (Tab. 30-) ukazuje hodnotu úspory na dani , při různých příjmech manželů. Do tabulky byly využity hodnoty hrubých mezd z tabulky 29 a daňová úspora je vypočítána bez možných slev na dani, vzhledem k různým sociálním podmínkám každé rodiny. Vzhledem k tomu, že hodnota hrubých mezd musí být ještě ponížena o pojistné, odpovídá hodnota základu daně (ZD) v tabulce hrubé mzdě bez pojistného.

Tab. 30. Úspora manželů při různých příjmech

Hrubý příjem manžel tj. ZD	0	138515	249 600	378515	571429	1000000	2000000	5000000
		tj.	tj.	tj.	tj.	tj.	tj.	tj.
Hrubý příjem manželka tj. ZD		121200	218400	331200	500000	875000	1750000	4375000
0	0	0	6804	15252	33404	44772	44772	44772
138515 tj. 121200	0	0	0	5832	17648	20532	20532	20532
249 600 tj. 218400	6804	0	0	0	7896	7896	7896	7896
378515 tj. 331200	15252	5832	0	0	0	0	0	0
571429 tj. 500000	33404	17648	7896	0	0	0	0	0
1000000 tj. 875000	44772	20532	7896	0	0	0	0	0

Hrubý příjem manžel tj. ZD	0	138515	249 600	378515	571429	1000000	2000000	5000000
Hrubý příjem manželka tj. ZD		121200	218400	331200	500000	875000	1750000	4375000
2000000 tj. 1750000	44772	20532	7896	0	0	0	0	0
5000000 tj. 4375000	44772	20532	7896	0	0	0	0	0

Ve výše uvedené tabulce jsou vidět úspory manželů ze společného zdanění i za předpokladu, že oba manželé pracují. Vzhledem k tomu, že daňová úspora v tabulce je bez uplatnění možných slev, nedosahuje žádný případ maximální možné úspory 51 972,- Kč, ale pouze 44 772,- Kč. Rozdíl v částce 7 200,- Kč je v praxi úsporou na dani, kterou si manželka odpočítá od své poloviny základu daně i přesto, že nemá vlastní příjem..

6.3.2. Práce na živnostenský list.

Další z možných daňových optimalizací je varianta, že zaměstnanec nebude pobírat mzdu, ale stane se osobou samostatně výdělečně činnou, tedy podnikatelem. Roční náklady na mzdu by zaměstnanec resp. podnikatel fakturoval svému zaměstnavateli resp. organizaci v dílčích ročních fakturách. Vzhledem k tomu, že tento systém je často nazýván tzv. schwarz systémem, musely by obě strany být s touto formou spolupráce opatrné.

Tabulka z bodu 5.3. zahrnovala 8 úrovní hrubé mzdy a celkové mzdové náklady organizace na mzdu. Kdyby se zaměstnanec stal podnikatelem a roční mzdové náklady fakturoval organizaci na základě živnostenského listu, nemusela by organizace vynakládat větší množství finančních prostředků na tohoto zaměstnance resp. podnikatele a zaměstnanci

resp. podnikateli by se jeho celkový čistý roční příjem zvedl, jak uvádí tabulka dále (Tab. 31.).

Tab. 31. Čistý příjem podnikatele

Roční hrubá mzda zaměstnance	Roční mzdové náklady organizace na zaměstnance resp.. fakturace	Výdaje 50% + pojistné	Čistý příjem zaměstnance resp. podnikatele
96 000	129 600	96611	107641
138 515	186 995	125309	165036
249 600	336 960	202585	308345
378 515	510 995	300257	456562
571 429	771 429	450925	667222
1 000 000	1 350 000	789116	1117845
2 000 000	2 700 000	1559466	2193746
5 000 000	6 750 000	3584466	5595746

Vzhledem k tomu, že zaměstnanec v pozici podnikatele si může uplatnit do výdajů výdaje paušální, které jsou nejčastěji 50% a k tomu ještě pojistné, platí daň a pojistné z nižších částek. Protože ale v 1. a 2. roce výpočet čistého příjmu kolísá, právě kvůli pojistnému, jsou v tabulce uvedeny hodnoty až roku třetího. Postup výpočtu v 1. a 2. roce se nachází v příloze PI., kde je taky naznačen výpočet základu ve 4. roce a je vidět, že se už téměř s třetím rokem shoduje. Pak to znamená, že v dalších letech už bude základ daně pořád stejný. Při výpočtu daňové povinnosti byly již od 1. roku dodrženy minima základu daně a pojistného a celkové slevy na dani při nižších částkách byly rozděleny na slevu a daňový bonus.

6.3.3. Práce na živnostenský list v kombinaci se společným zdaněním manželů

Podnikatel z bodu 6.3.2. má navíc ještě možnost využít společného zdanění manželů, protože splňuje k tomuto podmínky zákonem stanovené. V další tabulce (Tab. 32.) je vidět, jak by vypadal čistý příjem, kdyby zaměstnanec resp. podnikatel fakturoval své „mzdové náklady“ organizaci, uplatnil výdaje paušálem 50% a navíc se ještě společně zdanil s manželkou. K tomuto výpočtu byla použita částečně tabulka z bodu 6.3.2., kde jsou hodnoty 3. roku podnikání. První dva řádky nejsou dopočítány, protože zákon nedovoluje společně zdaňovat manžele, když má alespoň jeden z nich povinnost stanovit minimální základ daně. Vzhledem k tomu, že základy daně 32 989 a 61 686 jsou pod minimálním základem, není náplň pro další pole tabulky. Podrobnější výpočet je uveden v příloze PII.

Tab. 32. Čistý příjem podnikatele s využitím společného zdanění manželů

Roční mzdové náklady organizace na zaměstnance resp.. fakturace	Výdaje 50% + pojistné	Společný základ daně manželů	Celk. daňové zatížení manželů (daň, pojistné)	Čistý příjem zaměstnance resp. podnikatele
129 600	96611	32989	Nelze	Nelze
186 995	125309	61686	Nelze	Nelze
336 960	202585	134375	23 834	313126
510 995	300257	210738	40956	470039
771 429	450925	320504	82378	689051
1 350 000	789116	560884	187295	1162705
2 700 000	1559466	1140534	454250	2245750
6 750 000	3584466	3165534	1102250	5647750

6.3.4. Rekapitulace optimálního zdanění zaměstnanců

V bodě 5. 3. j sem se zabývala zdaněním mzdy zaměstnanců. Rozdělila jsem hrubou mzdu do několika pásem a ke každému pásmu zohlednila celkové náklady organizace na mzdu zaměstnance. V bodech 6.1, 6.2 a 6.3. jsem různými způsoby optimalizovala zdanění mzdy, která je zaměstnavatelem zaměstnanci vyplácena. V bodě 6.1. zaměstnanec využil společného zdanění manželů, v bode 6.2. převedl svou činnost na živnost a uplatnil paušální výdaje a v bodě 6.3. zkombinoval dvě předchozí varianty. Rekapitulací třech možných optimalizačních metod jsem dospěla k závěru, že nejvýhodnější je převést mzdu na podnikání a využití společného zdanění manželů. Převést ale mzdu na podnikání je v praxi někdy složité, navíc může být někdy chápáno i jako protizákonné. Nejméně výhodné je klasické zdanění mzdy bez využití jakékoli optimalizační metody jak uvádí další tabulka. (Tab. 33.)

Tab. 33. Rekapitulace optimálního zdanění zaměstnanců

Roční mzdové náklady organizace na zaměstnance	Čistá roční mzda zaměstnance bez optimalizace	Čistý příjem s využitím společného zdanění manželů	Čistý příjem podnikatele na živnostenský list	Čistý příjem podnikatele v kombinaci se společným zdaněním
129 600	73920	96000	107641	Nelze
186 995	106656	133128	165036	Nelze
336 960	185388	222792	308345	313126
510 995	269988	315840	456562	470039
771 429	384772	448776	667222	689051
1 350 000	639772	715144	1117845	1162705
2 700 000	1234772	1310144	2193746	2245750
6 750 000	3019772	3095144	5595746	5647750

ZÁVĚR

Zákon o daních z příjmů byl za patnáct let své existence změněn více než sedmdesáti novelami, které zahrnují přes 2000 změn. Toto ohromující číslo názorně dokládá skutečnost, že plánovat dopady navržených úkonů, které směřují k optimalizaci daňové povinnosti, s dlouhodobějším výhledem je prakticky nesmysl. Velký zlom v oblasti důchodu a zdravotnictví ve věci povinných odvodů by měl nastat v následujícím roce. Zaměstnancům by mělo být sráženo pojistné nikoli z hrubé mzdy jak tomu je dosud, ale z celkových nákladů organizace na mzdu. Naproti tomu se mají zvyšovat slevy na dani.. Cílem této diplomové práce bylo nalézt flexibilní řešení daňových problémů, které se týkají fyzických osob.

Po shrnutí teoretických východisek a důkladné analýze zdanění příjmů fyzických osob při různých úrovních zisku, byl vytvořen projekt, který nabízí hned několik variant daňové optimalizace, jejíž aplikací lze docílit nižší daňové povinnosti. Jedním z možných řešení je také změna právní formy podnikání – založení společnosti s ručením omezeným. Výsledkem daňové optimalizace je nejen pokles celkových odvodů do státního rozpočtu, ale také zvýšení čistého příjmu fyzických osob. Toto tvrzení je podloženo výpočty a srovnáním.

V dynamicky se vyvíjejícím prostředí neobstojí žádná statická řešení. Výhoda doporučené změny právní formy podnikání tkví především v tom, že zdanění příjmů právnických osob není zatíženo odvody pojistného. Výhoda společného zdanění manželů spočívá v možnosti rozmělnění základu daně do nižších daňových pásem a tím ušetřit částečně na rozdílu procentuálního zatížení. Méně výhodnou variantou je rozdělení příjmů na spolupracující osobu, což se vyplatí až při vyšším základu daně, vzhledem k tomu, že spolupracující osoba je z pohledu zákona o dani z příjmu považována za osobu samostatně výdělečně činnou. Daňová úspora, které lze tímto způsobem dosáhnout je nižší oproti společnému zdanění z důvodu povinných odvodů pojistného spolupracující osoby, kterým není zatížen manžel nebo manželka při využití společného zdanění. Zaměstnanec, kterému za výkon jeho činnosti náleží mzda, může zoptimalizovat svůj čistý příjem, když bude vykonávat činnost na základě živnostenského listu. Součástí práce je však i upozornění na určité úskalí tohoto postupu.

Diplomová práce splnila svůj cíl a nezbyvá než doufat, že bude pro fyzické osoby v České republice dostatečným přínosem.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Tituly monografické literatury:

- [4] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 3. vyd. Praha: ASPI Publishing, 2003. 264 s. ISBN 80-86395-84-7.
- [2] VANČUROVÁ, Alena. *Daňový systém 2001 aneb učebnice daňového práva*. 5. vyd. Praha: VOX, 2001. 353 s. ISBN 80-86324-12-5.
- [3] HOVORKA, Miloš. *Jak správně a optimálně zdaňovat své příjmy*. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2005. 267 s. ISBN 80-7208-495-X.

Právní normy:

- [4] KOMORA DAŇOVÝCH PORADCŮ ČR. *Daňové zákony a účetnictví – Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů*. 7. vyd. Ostrava: Sagit, 2006. 606 s. ISBN 80-7208-510-7.
- [5] *Sociální zabezpečení. Úplné znění zákona podle stavu k 15. 12. 2006*. Ostrava: Sagit, 2006. 480 s. ISBN 80-7208-476-3.
- [6] *Daňové zákony 2006*. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2006. 231 s. ISBN 80-7208-540-9.

Internetové zdroje informací:

- [7] JAHN, Martin. *Paušály – směr k jednoduššímu podnikání*. Podnikatelský týdeník Profit 8. 8. 2005 [cit. 2006-01-08]. Dostupné na WWW: <http://petrmach.cz/cze/prispevek.php.?ID=291>
- [8] Zdravotní pojištění. Měšec.cz 3. 1. 2006 [cit. 2006-02-21]. Dostupné na WWW: <http://www.mesec.cz/texty/zdravotni-pojisteni/>.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Příjmy státního rozpočtu 2005 a 2006 z jednotlivých daní v mld. Kč	10
Obr. 2. Příjmy státního rozpočtu 2005 z jednotlivých daní v %	11
Obr. 3. Příjmy státního rozpočtu 2006 z jednotlivých daní v %	11
Obr. 4. Vývoj složené daňové kvóty	12
Obr. 5 Vývoj sazby daně z příjmu od roku 1993	28
Obr. 6 Čistý příjem poplatníka	53
Obr. 7 Výhodnost spolupráce při různých úrovních zisku	63

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Porovnání sazeb daně v roce 2006 a 2005	19
Tab. 2 Přejed nezdanitelných částek ve slevu na dani	23
Tab. 3 Výpočet zálohové daně z příjmu ze závislé činnosti	24
Tab. 4. Přehled o příjmech a výdajích za rok 2006	32
Tab. 5. Výpočet odpisů	34
Tab. 6. Výpočet daňové povinnosti za rok 2006	35
Tab. 7. Rozdělení hrubých příjmů	36
Tab. 8 Výpočet čistého příjmu z různých úrovní hrubých příjmů	37
Tab. 9 Přehled o příjmech a výdajích za rok 2006	38
Tab. 10. Výpočet daňové povinnosti poplatníka bez využití spolupráce manželky	39
Tab. 11. Výpočet daňové povinnosti poplatníka s využitím spolupráce manželky	40
Tab. 12. Výpočet pojistného spolupracujících osob	41
Tab. 13. Porovnání celkového daňového zatížení manželů	42
Tab. 14. Rozdělení úrovní hrubých mezd	43
Tab. 15. Čistá mzda zaměstnance v jednotlivých úrovních	44
Tab. 16. Výpočet daňové povinnosti při společném zdanění manželů	47
Tab. 17. Výpočet daňové povinnosti společnosti s ručením omezeným	48
Tab. 18. Výpočet daňové povinnosti s. r. o. po vyjmutí pojistného	49
Tab. 19. Vstupní hodnoty pro zdanění právnické osoby	51
Tab. 20. Výpočet daňové povinnosti právnické osoby	51
Tab. 21. Výkaz o příjmech a výdajích fyzické osoby	52
Tab. 22. Zdanění poplatníka s využitím polesného zdanění manželů	52
Tab. 23. Výhodnost daňové optimalizace při určitém zisku	56
Tab. 24. Rozdělení hrubých příjmů pro spolupracující osoby	58
Tab. 25. Celkové daňové zatížení bez spolupracující osoby	59

Tab. 26. Celkové daňové zatížení se spolupracující osobou	61
Tab. 27. Rozdíly při využití spolupráce a bez využití spolupráce	61
Tab. 28. Rozdíly při využití spolupráce a bez využití spolupráce – rozšířená	62
Tab. 29. Čistý příjem rodiny	64
Tab. 30. Úspora manželů při různých příjmech	66
Tab. 31. Čistý příjem podnikatele	68
Tab. 32. Čistý příjem podnikatele s využitím společného zdanění manželů	69
Tab. 33. Rekapitulace optimálního zdanění zaměstnanců	70

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha PI. Výpočet čistého příjmu z podnikání v 1. a 2. roce

Příloha PII Výpočet čistého příjmu z podnikání s využitím společného zdanění manželů

PŘÍLOHA PI: VÝPOČET ČISTÉHO PŘÍJMU Z PODNIKÁNÍ V 1. A 2. ROCE

PŘÍLOHA PI: Výpočet čistého příjmu z podnikání v 1. a 2. roce

1. rok

Základ daně	50%	pojistné	daň	slevy	poj ZP	poj OSSZ	Čistý
129 600,00	64 800,00		13 548,00	23 400,00	15 094,00	16 717,00	107 641,00
186 995,00	93 498,00		13 548,00	23 400,00	15 094,00	16 717,00	165 036,00
336 960,00	168 480,00		23 512,00	23 400,00	15 094,00	24 936,00	296 818,00
510 995,00	255 498,00		42 262,00	23 400,00	17 247,00	37 814,00	437 072,00
771 429,00	385 715,00		78 652,00	23 400,00	26 036,00	57 086,00	633 055,00
1 350 000,00	675 000,00		171 228,00	23 400,00	45 563,00	99 900,00	1 056 709,00
2 700 000,00	1 350 000,00		387 228,00	23 400,00	65 610,00	143 856,00	2 126 706,00
6 750 000,00	3 375 000,00		1 035 228,00	23 400,00	65 610,00	143 856,00	5 528 706,00

2. rok

Základ daně	50%	pojistné	základ daně	daň	slevy	ZP	OSSZ	čistý
129 600,00	64 800,00	3 181,1	32 989,00	13 548,00	23 400,00	15 094,00	16 717,00	107 641,00
186 995,00	93 498,00	3 181,1	61 687,00	13 548,00	23 400,00	15 094,00	16 717,00	165 036,00
336 960,00	168 480,00	4 003,0	128 450,00	15 912,00	23 400,00	15 094,00	19 011,00	310 343,00
510 995,00	255 498,00	5 506,1	200 437,00	29 592,00	23 400,00	15 094,00	29 665,00	460 044,00
771 429,00	385 715,00	8 312,2	302 593,00	54 037,00	23 400,00	20 426,00	44 784,00	675 582,00
1 350 000,00	675 000,00	14 546,3	529 537,00	124 668,00	23 400,00	35 744,00	78 372,00	1 134 616,00
2 700 000,00	1 350 000,00	20 946,6	1 140 534,00	320 188,00	23 400,00	65 610,00	143 856,00	2 193 746,00
6 750 000,00	3 375 000,00	20 946,6	3 165 534,00	968 188,00	23 400,00	65 610,00	143 856,00	5 595 746,00

3. rok

Základ daně	50%	pojistné	základ daně	daň	slevy	ZP	OSSZ	čistý
129 600,00	64 800,00	3 181,1,00	32 989,00	13 548,00	23 400,00	15 094,00	16 717,00	107 641,00
186 995,00	93 498,00	3 181,1,00	61 686,00	13 548,00	23 400,00	15 094,00	16 717,00	165 036,00
336 960,00	168 480,00	3 4 105,00	134 375,00	17 033,00	23 400,00	15 094,00	19 888,00	308 345,00
510 995,00	255 498,00	4 4 759,00	210 738,00	31 549,00	23 400,00	15 094,00	31 190,00	456 562,00
771 429,00	385 715,00	6 5 210,00	320 504,00	58 537,00	23 400,00	21 635,00	47 435,00	667 222,00
1 350 000,00	675 000,00	11 4 116,00	560 884,00	134 684,00	23 400,00	37 860,00	83 011,00	1 117 845,00
2 700 000,00	1 350 000,00	20 9 466,00	1 140 534,00	320 188,00	23 400,00	65 610,00	143 856,00	2 193 746,00
6 750 000,00	3 375 000,00	20 9 466,00	3 165 534,00	968 188,00	23 400,00	65 610,00	143 856,00	5 595 746,00

4. rok

Základ daně	50%	pojistné	základ daně
129 600,00	64 800,00	31 811,00	32 989,00
186 995,00	93 498,00	31 811,00	61 686,00
336 960,00	168 480,00	34 982,00	133 498,00
510 995,00	255 498,00	46 284,00	209 213,00
771 429,00	385 715,00	69 070,00	316 644,00
1 350 000,00	675 000,00	120 871,00	554 129,00
2 700 000,00	1 350 000,00	209 466,00	1 140 534,00
6 750 000,00	3 375 000,00	209 466,00	3 165 534,00

PŘÍLOHA P II: VÝPOČET ČISTÉHO PŘÍJMU Z PODNIKÁNÍ S VYUŽITÍM SPOLEČNÉHO ZDANĚNÍ MANŽELŮ

Příloha PII: Výpočet čistého příjmu z podnikání s využitím společného zdanění manželů

Hrubý příjem	50% výdajů + pojistné	Zaklad daně	1/2 základu daně zaokr. na 100 dílů		Daň manžel	Daň manželka	Slevy na dani manžel	Slevy na dani manželka	Daň poslevách manžel	Daň poslevách manželka	ZP	OSSZ	Čistý příjem domácnosti
			1/2 základu daně zaokr. na 100 dílů	Daň manžel									
Zákon neumožňuje společné zdanění													
129 600	96 611	32 989											
186 995	125 309	61 686											
336 960	202 585	134 375	67 100	8 052	8 052	11 400	19 200	-	11 148	15 094	19 888		313 126
510 995	300 257	210 738	105 300	12 636	12 636	11 400	19 200	1 236	6 584	15 094	31 190		470 039
771 429	450 925	320 504	160 200	21 954	21 954	11 400	19 200	10 554	2 754	21 635	47 435		689 051
1 350 000	789 116	560 884	280 400	48 512	48 512	11 400	19 200	37 112	29 312	37 860	83 011		1 162 705
2 700 000	1 559 466	1 140 534	570 200	137 692	137 692	11 400	19 200	126 292	118 492	65 610	143 856		2 245 750
6 750 000	3 584 466	3 165 534	1 582 700	461 692	461 692	11 400	19 200	450 292	442 492	65 610	143 856		5 647 750